

The logo for SSPL (Suomen Sopimuspalokuntien Liitto) features the letters 'SSPL' in a bold, red, sans-serif font. A red circle with a white arrow pointing to the right is positioned to the right of the 'L'.

SSPL

SUOMEN SOPIMUSPALOKUNTIEN LIITTO RY

A firefighter in full gear, including a green helmet and a jacket with reflective stripes, is seen from behind. They are holding a fire hose and looking towards a large, intense fire that fills the background with bright orange and yellow flames.

SOPIMUSPALOKUNTIEN VUOSI 2025

Sopimuspalokuntien ja pelastustoimen
vapaehtoistoiminnan puolesta

Perustettu
4.2.2001

509
jäsen-
yhdistystä

Näissä noin
10400
hälytyskelpoista
palokuntalaista

Puheenjohtaja
Paula Werning

Toiminnanjohtaja
Ari Maskonen

Järjestöpäällikkö
Alexi Peurala

Hallitus
8+8 jäsentä

Liiton
hallitus kokoontui
9
kertaa vuonna
2025

Näistä
kokouksista
2
pidettiin etänä

Jäsenistön-
kokous vuosittain
**maalis-
syyskuussa**

Hallituksen
työvaliokunta
kokoontui etänä
8
kertaa

SUOMEN SOPIMUSPALOKUNTIEN LIITTO – FINLANDS AVTALSBRANDKÄRERS FÖRBUND RY (SSPL)

Etukannen kuva
Taitto ja ulkoasu
Paino

Merimaskun VPK talonpolttoharjoitus/ Kuva: Julia Ojala
Maria Salo/Kustannusosakeyhtiö Sanomapaja
Grano Oy

Lukijalle

Hyvä lukija, pidät käsissäsi perinteistä "Sopimuspalokuntien vuosi"-julkaisua, onhan tämä jo toinen kerta. Tämän julkaisun tavoitteena on kertoa menneestä vuodesta. Liiton 25 vuotta jatkuneesta toiminnasta sopimuspalokuntien hyväksi, yrityksistämme herätellä päättäjiä sopimuspalokuntatoiminnan tärkeydestä ja yrityksistä vaikuttaa asioiden nykyiseen tilaan pelastusalalla. Lisäksi jaamme asioita, jotka ovat puhuttaneet kentällä vuonna 2025.

Sopimuspalokunnille vuosi 2025 on ollut kaikkea muuta, kuin auvoinen. Sopimuspalokuntia ovat uhanneet hyvinvointialueiden tiukasta taloustilanteesta johtuvat budjettileikkaukset, koulutushaasteet, palokuntien lopettamisuhat ja lopettamiset, vain muutamia mainitakseni. Nämä aiheet toistuvat useassa tämän julkaisun kirjoituksissa.

Viime syksynä Liitto ilmaisi vakavan huolen pelastustoimen kiristyvistä fyysisen kunnan testaamisen vaatimuksista ja niiden vaikutuksesta pelastustoi-
meen. Kiristyvät vaatimukset yhdessä vanhenevan henkilöstön ja rekrytointihaasteiden kanssa muodostavat sopimuspalokuntatoiminnan kannalta ikävän noidankehän isossa osassa Suomea. Myös tätä ongelmakenttää avataan useissa julkaisun artikkeleissa.

Viime vuoden tapaan tässä julkaisussa kuullaan myös sopimuspalokuntakentän ääntä herkäällä korvalla sekä nimillä, että nimimerkillä. Myös järjestöpäällikkömme yrittää sovittaa arvostetun mediapersoonan tyyliä kertoen positiivisia tarinoita havumetsien maasta.

Olemme palkinneet ansioituneita palokuntalaisia Liiton ansiomerkeillä. Myös keikkamerkit aktiivisille osallistujille ovat olleet jaossa. Julkaisemme ensimmäistä kertaa yhdessä ansiomerkkien saajien kanssa myös nauhallisten, yli 1000 hälytystehtävän, keikkamerkkien saajat.

Uhat elinvoimaisen sopimuspalokuntatoiminnan yltä eivät ikävä kyllä ole poistumassa vielä kuluvanakaan vuonna. Sopimuspalokunnat ovat kuitenkin tunnettuja osaamisesta ja kekseliäisyydestään - kun konstit loppuu otetaan keinot käyttöön. Toivottavasti osaamme vaikuttaa, olla ketteriä, tehdä ankarasti töitä, uudistua ja näillä tavoilla saada yhteiskunta näkemään sopimuspalokunnat ennemminkin voimavarana, kuin kustannuseränä. Sopimuspalokuntien panosta tarvitaan myös tulevaisuudessa!

Tuomas Lemminkäinen
Hallituksen jäsen

Sisältö

Puheenjohtajan katsaus.....	5
Varapuheenjohtajan tervehdys.....	6
Vuosikokous 2025.....	8
SSPL sometavoitettavuus 2025.....	10
Mielipide.....	11
SSPL lausuu	13
Liiton edustus	15
Artikkeleita.....	16
Palokuntatapaamisia 2025	22
Mielipide.....	24
Vuoden sopimuspalokunta	26
Palokuntanuorisotyö.....	28
Palkitsemiset	29
SSPL juhlavuosi	32
Hallitus ja toimihenkilöt	35
Pelastusalan naiset	36
Peuralalla on asiaa	38

Sopimuspalokunnat ovat lähellä ihmistä

Vuosi 2025 muistutti meitä jälleen yhdestä perusasiasta: turvallisuus syntyy siellä, missä ihmiset tuntevat toisensa, luottavat toisiinsa ja ovat valmiita auttamaan. Sopimuspalokunnat ovat monella paikkakunnalla se voima, joka saapuu ensimmäisenä – ei siksi, että se on työ, vaan siksi, että joku kokee vastuun omakseen.

Puheenjohtajana haluan kiittää teitä kaikkia. Jokainen harjoitus, hälytys, koulutusilta ja nuorten kanssa vietetty hetki rakentaa luottamusta, jota ei voi korvata paperilla tai päätöksillä. Palokuntatoiminta ei ole vain suoritteita, vaan osa paikkakunnan identiteettiä ja perinnettä, joka siirtyy hiljalleen eteenpäin.

Kenttä tekee pelastustoimen todeksi

Hyvinvointialueiden arki on asettunut uomiinsa, ja yksi asia on tullut selväksi: järjestelmät eivät pelasta ketään yksin – ihmiset pelastavat. Monella alueella sopimuspalokunnat kantavat suuren osan vastuusta. Ilman teidän työtänne apu tulisi monesti myöhemmin perille, ja se näkyisi nopeasti ihmisten arjessa. Vuosi ei ole ollut helppo. Vaatimuksia on tullut lisää, vapaaehtoisten ajasta kilpaillaan, ja silti te jatkatte, kouluttaudutte, kehitätte toimintaa ja pidätte kaluston kunnossa – usein iltaisin ja viikonloppuisin, kun muut lepäävät. Tätä sitoutumista ei pidä pitää itsestäänselvyytenä.

Sopimuspalokunnat ja sisäinen turvallisuus

Sopimuspalokunnat eivät ole vain osa pelastustoimea, vaan olennainen osa Suomen sisäistä turvallisuutta. Kun häiriöt lisääntyvät, sään ääri-ilmiöt yleistyvät ja viranomaisresurssit keskittyvät, korostuu paikallisen osaamisen merkitys. Sopimuspalokunnat ovat usein ensimmäisenä paikalla rajaamassa vahinkoja, tuke-
massa muita viranomaisia, tuomassa tietoa ja turvaa tilanteisiin, joissa epävarmuus leviää nopeammin kuin varmistettu tieto. Ne pitävät yhteisöt koossa myös silloin, kun arki horjuu. Sisäinen turvallisuus syntyy lopulta siitä, ettei kukaan jää yksin – ja juuri tässä sopimuspalokunnat ovat vahvimmillaan. Ne yhdistävät viranomaiset, vapaaehtoiset ja asukkaat toimivaksi verkostoksi, joka ei kaipaakaan suurta näkyvyyttä, mutta on ratkaiseva silloin kun jotain tapahtuu.

Liiton tehtävä on varmistaa, että teidän äänenne kuuluu

SSPL:n työ on usein näkymätöntä, mutta sitä tehdään sen eteen, että sopimuspalokunnilla on tilaa toimia – ja että päätöksiä tehdessä muistetaan, miltä arki

paloasemalla oikeasti näyttää. Vaikutamme, annamme lausuntoja ja olemme mukana valmistelussa, kysyen kerta toisensa jälkeen: mitä tämä tarkoittaa palokunnalle, joka lähtee hälytykseen keskellä yötä? Turvallisuutta ei voi johtaa pelkästään taulukoista käsin. Se syntyy päätöksistä, jotka tukevat niitä ihmisiä, jotka sitovat kengännauhat ja nousevat autoon, kun puhelin soi.

Yhteisöllisyys kantaa yli yksittäisten uudistusten

Sopimuspalokuntien erityinen voima on yhteisöllisyydessä. Nuorisotoiminta, koulutus ja asema-arkeen syntyvät perinteet luovat jatkumon, joka ylittää hallitukset, organisaatiot ja hankkeet. Vuoden varrella on nähty lukuisia esimerkkejä siitä, kuinka palokunnat pitävät huolta toisistaan – ja samalla koko paikkakunnasta. Haluan kiittää jokaista vapaaehtoista, luotamushenkilöä, kouluttajaa ja yhteistyökumppania. Teidän työnne ei ole lisä, vaan suomalaisen kokonais-
turvallisuuden peruskerros.

Katse eteenpäin

Edessä on päätöksiä, jotka koskettavat pelastustoimea ja sopimuspalokuntia. Emme voi vaikuttaa kaikkeen, mutta voimme osaltamme varmistaa, että keskustelu käydään avoimesti ja tosiasiat mielessä. Meidän tehtävämme liittona on pitää huolta siitä, että sopimuspalokunnat eivät jää puheissa sivulauseeksi, vaan ne tunnustetaan osana järjestelmää – myös resurssissa ja rakenteissa. Rakennamme turvallisuutta yhdessä. Ja niin kauan kuin asemilla riittää halukkaita tekijöitä, Suomella on selkänaja, johon voi luottaa.

Paula Werning

Puheenjohtaja

Sopimuspalokunnat suomalaisen turvallisuuden selkärankana

Suomen sisäinen turvallisuus rakentuu monista toisiaan tukevista osista. Pelastustoimi on yksi niistä rakenteista, joiden toimivuus mitataan arjessa, kriiseissä ja poikkeusoloissa. Sopimuspalokunnat eivät ole tämän järjestelmän reunaehto tai historiallinen jäännös, vaan sen keskeinen ja välttämätön osa. Tästä huolimatta niiden asema ja toimintaedellytykset ovat viime vuosina joutuneet yhä useammin kyseenalaistetuiksi.

Hallitusohjelman lupaus ja arjen todellisuus

Hallitusohjelmassa todetaan selkeästi, että pelastustoimen palvelut turvataan koko maassa ja että sopimuspalokuntien asemaa ja toimintakykyä vahvistetaan. Kirjaus on tärkeä ja oikeansuuntainen. Sen toimeenpano herättää kuitenkin vakavia kysymyksiä. Käytännön päätöksenteossa ja ohjauksessa viesti ei kaikilta osin välity. Päinvastoin, monilla alueilla sopimuspalokuntien toimintaedellytykset näyttävät heikkenevänä, ei vahvistuvina.

Kiristyvät vaatimukset ilman kokonaisvaikutusten arviointia

Pelastustoimen tehtäväkohtaisiin vaatimuksiin liittyvä ohjaus on viime vuosina kiristynyt myös sisällöllisesti. Sisäministeriön ohjeluonnoksessa pelastustoiminnan tehtävät on jaettu vaativiin, keskivaativiin ja perustason tehtäviin, joihin kytketään suoraan FireFit-indeksiin perustuvat vähimmäisvaatimukset. Esimerkiksi maastopalojen sammutus

välittömän vaaran alueella luokitellaan vaativaksi tehtäväksi, mikä käytännössä edellyttää FireFit-indeksin tasoa 3,0. Turvallisuuden ja henkilöstön suojelun tavoite on sinänsä oikea ja perusteltu. Ongelmaksi muodostuu kuitenkin se, että näitä linjauksia on valmisteltu ilman riittävää, avointa ja kokonaisvaltaista vaikutusten arviointia erityisesti sopimuspalokuntien näkökulmasta.

Fyysinen toimintakyky ja maastopalot – turvallisuutta vai toimintakyvyn rapauttamista?

SSPL on esilausunnossaan todennut, että ohjeluonnos muuttaa aiemman, työterveyslääkärin kokonaisharkintaan perustuneen toimintamallin käytännössä pakolliseksi testausjärjestelmäksi kaikille pelastustoimintaan osallistuville, ilman että on arvioitu testauskapasiteettia, rahoitusta, vapaaehtoisten ajankäyttöä tai alueellisia eroja. Erityisen vakava riski liittyy maastopalotehtäviin: jos jokaiselta letkunvarresta toimivalta edellytetään vaativan tason fyysistä toimintakykyä, vaarana on, ettei käytettävissä ole riittävää henkilöstöä laajojen metsäpalojen torjuntaan – juuri niillä alueilla, joilla sopimuspalokunnat muodostavat pelastustoimen selkärangan.

Sopimuspalokuntien kehittäminen edellyttää ennakoitavaa ja vaiheistettua ohjausta

Tutkitun tiedon valossa sopimuspalokunnille on annettava todellinen mahdollisuus kehittää toimintaansa hallitusti: tulevat vaatimukset on tuotava tietoon riittävän ajoissa, kommunikoidava yksiselitteisesti ja ennen kaikkea niiden vaikutukset on arvioitava huolellisesti ennen päätöksentekoa tai ohjeiden asettamista. Ilman tätä riskinä on, että turvallisuutta parantaviksi tarkoitetut linjaukset heikentävät tosiasiallista toimintakykyä ja vaarantavat sopimuspalokuntien jatkuvuuden.

Toimintavalmiusaika ei ole itseisarvo

Erityistä huolta aiheuttaa sisäministeriön pelastusosaston viime vuosina tiukentunut ohjaus toimintavalmiusaikoihin liittyen. Kuuden minuutin toimintavalmiusaikaa käsitellään paikoin absoluuttisena vaatimuksena, jonka alittamisesta seuraa painostusta aluehallintovirastojen kautta ja pahimmillaan uhka-

sakon uhka. On perusteltua kysyä, mihin tämä kuuden minuutin raja tosiasiallisesti perustuu. Mikä tutkimus, mikä aineisto tai mikä akateemisesti ja tilastollisesti pätevä analyysi osoittaa, että juuri tämä aikaraja on ratkaiseva pelastustoimen vaikuttavuuden kannalta kaikissa olosuhteissa, kaikkialla Suomessa?

Yksi mittari ei sovi koko Suomeen

Pelastustoimi toimii monimuotoisessa toimintaympäristössä. Väestötiheys, riskiprofiilit, etäisyydet ja käytettävissä olevat resurssit vaihtelevat huomattavasti. Yhden, jäykän mittarin soveltaminen koko maahan sivuuttaa tämän todellisuuden. Se myös ohittaa sen tosiasian, että sopimuspalokunnat tuottavat merkittävän osan pelastustoimen palveluista kustannustehokkaasti, paikallistuntemukseen ja vapaaehtoiseen sitoutumiseen nojaten.

Sopimuspalokunnat ovat kustannustehokas investointi turvallisuuteen

SPEKin SROI-tutkimuksen mukaan palokuntatoiminnan vuosittaiset kustannukset ovat noin 106,5 miljoonaa euroa, mutta sen tuottama yhteiskunnallinen arvo on noin 1,25 miljardia euroa vuodessa. Tämä tarkoittaa, että jokaista palokuntatoimintaan sijoitettua euroa kohden yhteiskunta saa takaisin keskimäärin 11–14 euroa.

Miljoonainvestoinnit ja järjestelmän optimoinnin puute

On ristiriitaista, että samaan aikaan kun osa hyvinvointialueista investoi kymmenillä miljoonilla euroilla uusiin paloasemiin ja kärkiyksiköihin, sopimuspalokuntien käyttöä, kehittämistä ja kustannusvaikuttavuutta ei tarkastella aidosti vaihtoehtoisena tai täydentävänä ratkaisuna. Investoinnit sinänsä eivät ole ongelma, mutta ongelma on muodostuu se, jos ne tehdään irrallaan kokonaisjärjestelmän optimoinnista. Pelastustoimen suorituskyky ei synny yksinomaan kalustosta ja seinistä, vaan ihmisistä, osaamisesta ja toimivista rakenteista.

SROI-arvioinnissa todetaan, että yksittäisen sopimuspalokunnan keskimääräinen vuosikustannus yhteiskunnalle on noin 146 000 euroa, kun taas sen tuottama hyöty on keskimäärin noin 1,7 miljoonaa euroa vuodessa.

Kokonaisturvallisuus rakentuu ihmisistä, ei vain rakenteista

Kokonaisturvallisuus perustuu yhteiskunnan kykyyn toimia häiriöissä, kriiseissä ja poikkeusoloissa. Sopimuspalokunnat ovat tässä kokonaisuudessa keskei-

nen voimavara. Ne lisäävät järjestelmän resilienssiä, paikallista toimintakykyä ja kansalaisten osallisuutta turvallisuuden tuottamiseen. SPEKin tutkimus tukee tätä näkemystä konkreettisilla vaikutuksilla: palokuntatoiminnan arvioidaan pelastavan vuosittain noin 360 ihmishenkeä, ehkäisevän noin 150 nuoren syrjäytymistä ja ohjaavan noin 400 palokuntataustaista henkilöä vuosittain sosiaali-, terveys- ja pelastusalojen ammatteihin.

Sopimuspalokuntien merkitys ei rajoitu vasteaikoihin tai yksittäisiin suoritteisiin. Ne ovat osa laajempaa yhteiskunnallista kudosta: koulutuksen, varautumisen, yhteisöllisyyden ja maanpuolustushengen rajapintaa. Tätä kokonaisuutta ei voi mitata yhdellä numerolla eikä ohjata uhkasakoilla. SROI-selvityksen mukaan palokuntalaisten arjessaan tekemä itsenäinen turvallisuustyö vaikuttaa jopa noin 290 000 kotitalouteen vuosittain ja ehkäisee kymmeniä rakennuspaloja ja vakavia paloriskejä jo ennen kuin hälytys syntyy.

Turvallisuutta ei synny sanktioilla eikä mekaanisilla aikarajoilla

Tarvitsemme pelastustoimeen ohjausta, joka tunnistaa monimuotoisuuden, arvostaa kustannustehokkuutta ja perustuu avoimesti perusteltuun tietoon. Sopimuspalokuntien toimintaedellytysten vaaliminen ei ole nostalgista menneisyyteen takertumista, vaan rationaalista ja vastuullista turvallisuuspolitiikkaa. Kun järjestelmä, joka tuottaa yli miljardin euron vuotuisen yhteiskunnallisen arvon ja jopa 14-kertaisen tuoton sijoitetulle pääomalle, asetetaan hallinnollisten sanktioiden ja mekaanisten aikamittareiden puristuksiin, on perusteltua kysyä, ymmärretäänkö kokonaisuutta aidosti.

Varapuheenjohtajana pidän välttämättömänä, että tästä keskustelusta käydään avoimesti, tutkittuun tietoon nojaten ja sopimuspalokuntakenttää kuunnellen. Suomen kokonaisturvallisuus ei kestä ratkaisuja, joissa sen kantavia rakenteita heikennetään näennäisen yksinkertaistamisen nimissä.

Juho Luukko

1. varapuheenjohtaja

SSPL:n vuosikokous 2025 Kokkolassa

Suomen Sopimuspalokuntien Liiton vuosikokous pidettiin 20.9.2025 Kokkolassa Sokos Hotel Kaarlessa. Kokous kokosi yhteen liiton jäsenpalokuntien edustajia eri puolilta Suomea käsittelemään sääntömääräisiä asioita sekä ajankohtaisia pelastustoimea koskevia kysymyksiä.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja **Paula Werning**, joka korosti avauspuheenvuorossaan sopimuspalokuntien keskeistä roolia yhteiskunnan sisäisen turvallisuuden tuottajina. Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Paikalla oli valtakirjoin edustettuna 101 jäsenpalokuntaa, ja kokoukseen osallistui yhteensä 24 henkilöä.

Kokoukseen tervehdyksen toi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastusjohtaja **Topi Purohaara**, joka käsiteli puheenvuorossaan hyvinvointialueiden taloudellista tilannetta ja sen vaikutuksia pelastustoimen järjestämiseen. Hän nosti esiin Keski-Pohjanmaalla

käynnissä olevan hankkeen sopimuspalokuntien elinvoimaisuuden tukemiseksi sekä sen myönteiset kokemukset. Keskustelussa käsiteltiin myös säästötoimia, palvelutasopäätöksiä sekä sopimuspalokuntien henkilöstömäärää.

Vuosikokous käsitteli liiton tilinpäätöksen ja vuosikerromuksen, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Hallitukselle ja muille vastuuvollisille myönnettiin vastuuvapaus. Kokous vahvisti myös vuoden 2026 toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä päätti jäsenmaksun suuruudeksi 160 euroa vuodelle 2026. Keskustelussa nousi esiin huoli sopimuspalokuntalaisten todellista määrää koskevan tiedon hajanaisuudesta. Kokous päätti, että hallitus ryhtyy selvittämään jäsenmäärää virheellisen tai puutteellisen tiedon korjaamiseksi, jotta sopimuspalokuntien merkitys ja resurssitarpeet voidaan tuoda paremmin esiin valtakunnallisessa ohjauksessa

HENKILÖVALINNAT

Vuosikokous valitsi **Paula Werningin** yksimielisesti liiton puheenjohtajaksi seuraavaksi kahdeksi vuodeksi.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi erovuoroisten tilalle valittiin suljetun lippuäänestyksen jälkeen:

Esa Järvenpää (Pirkanmaa)
Tuomas Lemminkäinen (Kymenlaakso)
Hanna Pihanperä (Varsinais-Suomi)
Seppo Rantamäki (Keski-Suomi)

Heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen valittiin:

Tapani Herrala (Etelä-Pohjanmaa)
Ari Isokääntä (Pohjois-Pohjanmaa)
Heikki Mäkitalo (Varsinais-Suomi)
Arto Perttula (Satakunta)

JULKILAUSUMA PELASTUSTOIMEN OHJAUKSESTA

Kokouksen päätteeksi käytiin keskustelu julkilausumasta, jossa liitto tuo esiin huolensa hyvinvointialueiden kyvystä turvata pelastustoimen palvelut ja huomioida sopimuspalokuntien sekä kuntien asema osana kokonaisuutta. Julkilausuma liittyy pelastustoimen ohjaukseen ja toimintaa koskeviin muutoksiin, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiin tulevina vuosina.

Aleksi Peurala
 Järjestöpäällikkö

SSPL sometavoitettavuus 2025

Kerro kerro kuvastin!

Oletko katsonut itseäsi peilistä, millainen sopimuspalokuntalainen sieltä katsoo sinua silmiin?

Mikäli sait katsekontaktin peilissä seisovaan palokuntalaiseen, niin ota se hahmo mukaasi ja alatte menemään eteenpäin. Takana on melkoinen vuosi. On säästetty ja lappuakin on laitettu pisin Suomea liiterin luukulle. Minä en ala tässä kohtaa kritisoimaan yhtäkään päättävää elintä.

Otan yksinkertaisesti itseäni vaan tiukemmin niskasta kiinni ja jatkan hommien paiskimista.

Olen nähnyt useamman palokunnan nousevan tuhasta vuosien varrella, yhteinen nimittäjä on ollut työnteke. Raaka, aikaa vievä ja joskus sarvea hikikarpaloiden seuraksi otsalle kasvattava työnteke. Yksikään näistä palokunnista ei noussut haaveilulla tai ylhäältä annettulla ihmeellä. Lama-ajan lapsena, kun olin tottunut siihen, että kaikilla oli yhtä vähän. Ei toimintaa nostettu velalla vaan puhtailla talkoilla. Talkoita oli paiskimassa palokunnan henkilöstö, ei mikään muu toimija. Kaiken nykyajan yltäkyläisyyden keskellä on unohtunut toisinaan raaka totuus kaiken taustalla: Mitään ei saavuteta ilman harjoittelua ja työntekeä, ei yhtään mitään!

Liian monessa palokunnassa harrastellaan vähän omilla ehdoilla tai jopa valitaan itselleen sopivat keikat. Perhe-elämä, ansiotyö ja sairastelu sitten erikseen, niille emme mahda mitään. Tässä kohtaa jotain lakitekniistä ihmettä odottaville kavereille toivotan onnea ja menestystä. Sellaista ei ole tulossa nyt eikä tulevaisuudessa.

Jokaisen sopimuspalokuntalaisen on syytä alkaa tekemään töitä niin itsensä kuin palokuntansa kanssa. Hyvinvoiva palokunta on paikka, jossa kaikilla on vastuuta ja tekemistä. Jakakaa vastuualueita, harjoittele laadukkaasti ja pitää henkilöstöstä huolta. Nyt ne viimeisetkin hahmot mukaan harjoituksiin ja oppitunneille. Jokaiselle löytyy kyllä jotakin, ja vastuualueita olisi hyvä myös kierrättää. Osallistuva ja osaava

porukka, tekee yhdessä ja asettaa itselleen vaatimustason. Muistakaa olla avoimia ja keskustelkaa, koska palokunnan hallitus ei ole koko palokunta.

Vaatimustasosta puheenollen, kiristyvät todennäköisesti myös kuntovaatimuksetkin. Nykyinen kuntovaatimus savusukeltajille on mielestäni sopiva, koska se on saavutettavissa suhteellisen pienellä työnteolla. Muuten en näe järkeä kirittää kuntovaatimuksia, toki kannustan vakavalla naamalla jokaista aloittamaan kuntoilun. Kuntoilun tarkoituksena on ennen kaikkea tuottaa hyvää mieltä ja oloa. Mikäli haluat saavuttaa tavoitteita, kysy neuvoa ja aloita rauhassa, koska oikotietä ei ole olemassa. Muista, että palokuntalaisena olet myös esimerkki, samassa liiterissä kasvaa nimittäin se seuraava sukupolvi. Jonakin päivänä sinä olet se tekohampainen veteraani, ryystämässä sumppia sokeripalan välistä ja neuvomassa mitään tietämätöntä uutta sukupolvea.

Sen sijaan lääkärintarkastusta kannatan ihan jokaiselle palokuntalaiselle, koska auttajasta emme halua autettavaa. Toki tässä kohtaa tarkastuksen suorittavan laitoksen pitää olla kartalla mitä tehdään, jotta jäseniä ei tipu yksittäisen lääketieteen lisensiaattiin hölmöilyiden johdosta. Liekö näillä säästöillä ollut vaikutusta ihan työterveyteen asti, mene ja tiedä.

Viimeisenä kannustan asettamaan toiminnalle tavoitteita ja tuntimääriä. Kalustohallissa kumarruksia vaativat temppelit kuuluvat rakennuksiin, joiden torneissa ei kuivata letkuja. Jokaisen toimintaan osallistuvan soisi olevan ensisijaisesti palokuntalainen ja jonkun osaston resurssi. Ei hälytettävissä olevat henkilöt, eivät ole resurssi. Haastatelkaa uusia jäseniä ja luokaa jokaiselle koulutus suunnitelma yhdessä. Ennen kaikkea tee vuodesta 2026 sinun palokuntasi vuosi!

Pikku-Ville

Sopimuspalokuntatoimintaa tuotu esiin aktiivisesti myös kesällä 2025

Viime kesän aikana sopimuspalokuntien merkitystä nostettiin esiin niin yhteiskunnallisissa keskusteluissa kuin valtionhallinnon valmisteluissa. SSPL on osallistunut näkyvästi eri tilaisuuksiin ja antanut lausuntoja, joilla on haluttu korostaa sopimuspalokuntien roolia osana kokonaisturvallisuutta.

Porissa SuomiAreenalla vaikuttamista sivukujilla

Viime kesän näkyvimpiin yhteiskunnallisiin tapahtumiin maassamme kuului SuomiAreena Porissa. Pienellä liitolla ei ole valitettavasti varaa osallistua tapahtumaan näkyvästi omalla messupaikalla, mutta sitäkin aktiivisemmin teimme vaikuttamistyötä ja tapasimme päättäjiä virallisten tapahtumien välissä. Ehkä tärkeimpänä tapaaminen, jossa sisäministeri Mari Rantanen nosti esiin sopimuspalokunnat suomalaisen turvallisuuden pysyvänä ja välttämättömänä osana. Hän muistutti, että laajan ja harvaan asutun maan pelastustoimi ei ole mahdollista ilman sopimuspalokuntien panosta.

Rantasen viesti oli selkeä: turvallisuus ei synny siiloissa. Poliisin, pelastustoimen, ensihoidon ja muiden viranomaisten on toimittava yhdessä, ja juuri tällaisessa yhteistyössä sopimuspalokunnilla on ratkaiseva rooli. Ministeri tunnisti hyvin, että sopimuspalokuntien työ ulottuu arjen onnettomuuksista väestönsuojeluun ja kriisiajan valmiuteen – jopa osana kansallista puolustuskykyä.

Maaseutupoliittinen selonteko huomioi sopimuspalokunnat

Heinä–elokuun vaihteessa SSPL antoi lausuntonsa valtioneuvoston maaseutupoliittiseen selontekoluonnokseen. Luonnokseen oli helppo yhtyä siinä, että sopimuspalokunnat on tunnistettu maaseudun turvallisuuden kulmakiveksi. Liitto kuitenkin muistutti, että sopimuspalokuntien toimintaedellytykset ovat vahvasti sidoksissa maaseudun elinvoimaan.

Kyläkoulut, työpaikat ja muut peruspalvelut ovat paitasi maaseudun, myös sopimuspalokuntien elinehto. Jos väestö vähenee, katoaa samalla palokuntien henkilöstöpohja. Liiton viesti päättäjille oli selvä: maaseudun kehittäminen ei ole vain aluepolitiikkaa, vaan myös turvallisuuspoliittinen kysymys. Elävä maaseutu turvaa

koko Suomen.

Sopimuspalokunnilla ratkaisevaa potentiaalia sote-varautumisessa

Kesän aikana SSPL on ollut mukana myös sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista koskevassa lainvalmistelussa antamalla lausuntonsa uuteen lakiluonnokseen. Liiton lausunnossa kiitettiin hallituksen esityksen tavoitetta vahvistaa siviilitoimijoiden roolia osana kokonaisturvallisuutta, mutta nostettiin esiin myös huoli siitä, että pelastustoimen ja sopimuspalokuntien potentiaali jäi luonnoksessa lähes täysin tunnistamatta.

Sopimuspalokunnat voivat tukea sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa kriisitilanteissa monin tavoin. Hajautettu asemaverkosto ulottuu kaikkialle maahan, ja monilla palokunnilla on jäseniä, joilla on osaamista logistiikasta, hallinnosta ja sote-alasta. Lisäksi vuosikymmenien kokemus ensivastetoiminnasta tarjoaa valmiin mallin, jonka arvo korostuu silloin, kun ensihoidon resursseja joudutaan siirtämään muualle.

SSPL painotti, että sopimuspalokunnat tulisi tunnustaa osaksi kansallista varautumISRakennetta – ei ainoastaan pelastustoimen voimavarana, vaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon kriisinkestävyuden tukena.

Kesän keskustelujen ja lausuntojen punaisena lankana on ollut sama sanoma, sopimuspalokunnat ovat välttämätön osa suomalaista turvallisuusjärjestelmää. Niiden toimintaedellytykset kytkeytyvät tiiviisti maaseudun elinvoimaan, viranomaisyhteistyöhön ja koko yhteiskunnan varautumiseen.

SSPL jatkaa työtään sen eteen, että tämä viesti kuuluu niin päätöksenteossa, hallinnon valmistelussa kuin kansalaiskeskustelussakin. Sopimuspalokunnat eivät ole vain osa pelastustoimea – ne ovat osa suomalaista kokonaisturvallisuutta. Kokonaisturvallisuus ei synny ilman sopimuspalokuntia.

Aleksi Peurala

Järjestöpäällikkö

SSPL:n liittokatsaus

Yhteiskunta säätelee toimintaansa laein, asetuksin ja alemman asteisilla ohjeilla. Pelastustoimen ja sopimuspalokuntien kannalta lainsäädäntö muodostaa kokonaisuuden, jossa yksittäisten säädösten vaikutukset näkyvät usein vasta useiden vuosien kuluttua. Vuosi 2025 oli lainsäädännön näkökulmasta välivaihe: valmistelua oli runsaasti, ohjaus lisääntyi, mutta lopullisia ratkaisuja tehtiin vain rajallisesti.

Petteri Orpon hallitus saavutti vaalikauden puolivälin keväällä 2025 ja hallituksen lainsäädäntösuunnitelmaa päivitettiin kesäkuussa. Päivitys täsmensi loppuvaalikauden painopisteitä. Pelastuslain kokonaisuudistuksen toisen vaiheen valmistelu siirtyi osin eteenpäin, ja samalla on ennakoitu, että vuoden 2027 aikana eduskuntaan tuodaan vain kaikkein kiireellimmät lakiesitykset. Tämä korostaa vuosien 2025–2026 merkitystä sekä valmistelun että vaikuttamisen näkökulmasta.

SSPL:N LAUSUNNOT JA KUULEMISET VUONNA 2025

Vuonna 2025 SSPL osallistui aktiivisesti pelastustoimea, sopimuspalokuntia ja kokonaisturvallisuutta koskevaan lainsäädäntö- ja ohjausvalmisteluun. Liitto antoi lausuntoja ja oli kuultavana muun muassa seuraavissa kokonaisuuksissa:

HYVINVOINTIALUEIDEN VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET VUOSILLE 2025–2029 (VN/20544/2024)

- Pelastustoimen rahoituksen, palvelutason ja sopimuspalokuntien roolin huomioiminen osana kokonaisuutta.
- Pelastustoimen kustannusrakenteet, mukaan lukien palokuntien kiinteistöt, kalusto ja korvausten kattavuus.

RIKOSLAIN 16 LUVUN MUUTOS (NS. SINIVILKKUSABOTAASI)

- Pelastushenkilöstön ja viranomaistehtävien suojaaminen.

HALLITUKSEN ESITYS HE 71/2025 VP RIKOSLAIN 16 LUVUN MUUTTAMISESTA

- Asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle.

PELASTUSTOIMINNAN TEHTÄVIEN FYYSISET TOIMINTAKYKYVAATIMUKSET

- Turvallisuuden ja henkilöstön suojelun tavoite sekä vaatimusten vaikutukset sopimuspalokuntien toimintakykyyn.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON VARAUTUMISEN VAHVISTAMINEN

- Kokonaisturvallisuuden näkökulma ja huoli siitä, että pelastustoimi ja sopimuspalokunnat jäivät esityksessä sivurooliin.

HALLITUKSEN ESITYS AJONEUVOLAIN JA RIKOSREKISTERILAIN MUUTTAMISESTA

- SSPL kävi eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijakuulemisessa maaliskuussa 2025.
- Lisäksi SSPL osallistui kuulemisiin, työryhmiin ja neuvottelukuntiin sisäministeriön, eduskunnan valiokuntien, Pelastusopiston, SPEKin ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

PELASTUSLAIN UUDISTAMISEN TOINEN VAIHE JA AJONEUVOLAINSÄÄDÄNTÖ

- Pelastuslain kokonaisuudistuksen toisen vaiheen valmistelu on keskeinen tulevien vuosien kokonaisuus. Esityksen tarkoituksena on toteuttaa ►►

hallitusohjelman tavoitteita ja huomioida samanaikaisesti valtiontalouden reunaehdot. Valmistelussa on korostettu, että uudistuksen tulee olla kustannusneutraali eikä se saa aiheuttaa viranomaisille, yrityksille tai muille toimijoille lisäkustannuksia.

- Valmistelussa uudistettavia osa-alueita ovat:
 - väestönsuojat ja väestönsuojeluun varautuminen
 - onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta
 - pelastustoiminta, sopimuspalokunnat ja vapaaehtoistoiminta
 - pelastustoimen valtakunnallinen ohjaus ja valvonta
- Osana tätä kokonaisuutta on tarkoitus muuttaa ajoneuvo- ja autoverolakia liitelakina siten, että sopimuspalokuntien pelastusautojen verovapautta laajennetaan. Ajoneuvolainsäädännön muutoksella on suora kytkentä pelastuslain kokonaisuudistukseen, ja se vaikuttaa sopimuspalokuntien kalustohankintoihin ja taloudellisiin edellytyksiin pitkällä aikavälillä.

OHJAUS JA KÄYTÄNNÖN VAIKUTUKSET

Vuonna 2025 pelastustoimen ohjaus tapahtui yhä useammin ohjeiden ja suositusten kautta. Kun ohjeilla on käytännössä sitova vaikutus, korostuu niiden valmistelun laatu ja vaikutusten arviointi. Sopimuspalokuntien näkökulmasta keskeistä on, että ohjaus on ennakoitavaa ja huomioi alueelliset erot, vapaaehtoistoiminnan luonteen ja käytettävissä olevat resurssit. Yhteenveto

Vuosi 2025 vahvisti käsitystä siitä, että pelastustoimen kehittäminen etenee useissa rinnakkaisissa prosesseissa. Lakimuutosten ohella merkittävä osa ohjauksesta tapahtuu valmistelun, lausuntojen ja ohjeiden kautta. SSPL:n tehtävänä on ollut varmistaa, että sopimuspalokuntien toimintaedellytykset ja paikallinen todellisuus huomioidaan jo valmisteluvaiheessa. Tämä työ luo perustaa tuleville vuosille, jolloin pelastuslain uudistuksen toisen vaiheen ja siihen kytkeytyvien säädösmuutosten vaikutukset alkavat konkretisoitua.

Ari Maskonen
Toiminnanjohtaja

Suomen Sopimuspalokuntien Liiton edustukset mm. seuraavissa työryhmissä vuonna 2025

TYÖRYHMÄ	VASTUU-ORGANISAATIO	SSPL EDUSTAJAT Varsinainen Vara
HAKA 3.0 – Ohjausryhmä	SPEK Savolainen	Silvio Hjelt Janne Korhonen
Sopimuspalokunnat poikkeusoloissa	SPEK Eskelinen	Janne Korhonen Silvio Hjelt
Innovaatiopalkinnon valintaraati	PSR	Silvio Hjelt
Pelastusopiston neuvottelukunta	PeO	Ari Maskonen Andrea Åberg
Sopimuspalokuntakoulutuksen kehittämisverkosto	PeO	Markku Kallio Arto Perttula
Pelastustoimen viestintäverkosto	SM	Aleksi Peurala Ari Maskonen
Sisäministeriö: Vapaaehtois- ja sopimuspalokuntatoiminnan kehittämistyöryhmä.	SM	Ari Maskonen Juho Luukko
Vapaaehtoisena pelastustoiminnassa -hanke	SM	Silvio Hjelt
Vuoden palomiestoimikunta	SPEK	Ari Maskonen Aleksi Peurala
LION-hanke	PeO	Antti Virta Heikki Mäkitalo
Komposiitti- ja nanomateriaalit	PeO	Kari Jääskeläinen Arto Perttula
PTJ 2.0 ja OKA-analyysi -hanke	PeO	Markku Kallio Jarmo Halonen

Hidasta palamista

Wikipedian mukaan hidas palaminen on esimerkiksi puun lahoamista. Tämä hidas palaminen voi olla uhka myös paloasemakiinteistöille vuoden 2026 alusta.

Sote-uudistus toi maahan paljon, hyvääkin. Kunnat joutuvat kuitenkin luopumaan sote- ja pela-kiinteistöistä siirtymäajan jälkeen. Tämä siirtymäaika on päätymässä kuluvan vuoden lopussa. Nyt pitäisi jokaisella hyvinvointialueella tehdä uudet vuokrasopimukset, jopa alle vuoden irtisanomisajoilla ja erittäin lyhyillä sopimuksilla. Hyvinvointialueet eivät saa valtiolta lupaa kuluttaa varojaan pitkiin ja kestäviin vuokrasuhteisiin.

Tämä yhtälö on vaikea ja haasteellinen. Osassa maata kunnat ovat pohtineet esimerkiksi kiinteistöosakeyhtiöitä. Toisaalla kiinteistöjä on jo myyty eteenpäin. Maasta kuitenkin puuttuu suuri suunta sille, miten turvataan 1.1.2026 alkaen palvelut siten, etteivät ne ainakaan taivasalla ole.

Riikka Lehtimäki, Kuntaliiton johtava juristi kirjoittaa Kuntalehdessä 17.3.2025 osuvasti otsikolla ”*Aika käy vähiin: Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen toimitilat vaarassa ilman uusia sopimuksia*”. Tämä kirjoitus mukaillee Lehtimäen kirjoitusta, suosittelen lukemaan hänen kirjoituksensa.

Monissa kunnissa erityisesti pelastustoimen kiinteistöissä on kertynyt huomattavaa korjausvelkaa. Aiemmin vuokrat on usein asetettu kattamaan vain käyttökulut, eikä niihin ole sisällytetty varoja tulevia peruskorjauksia varten. Poliittiset päätökset ovat ohjanneet peruskorjauksia, mutta ilman vuokrasta kerättyä puskuria nämä investoinnit ovat jääneet riittämättömiksi. Nyt hyvinvointialueiden perimät vuokrat eivät välttämättä mahdollista tarvittavia peruskorjauksia, mikä asettaa kiinteistöjen kunnon ja palveluiden laadun vaaralle alttiiksi.

Kuntalain mukaan kuntien ja kuntayhtymien tulee yhtiöittää toiminnot, joita ne harjoittavat kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiöittämisvelvollisuus koskee kaikkia markkinaehtoisia kilpailtuja toimintoja. Kiinteistöjen yhtiöittäminen ei kuitenkaan ole ongelmantonta erityisesti silloin, kun yhtiöt eivät saa riittävästi vuokratuloja kattamaan kustannuksiaan.

Hyvinvointialueuudistuksessa on havaittavissa rakenteellinen valuvika kiinteistöjen hallinnan osalta. Nykyinen malli ei välttämättä turvaa palveluiden jatkuvuutta eikä kiinteistöjen asianmukaista ylläpitoa. Yksi nopea korjaustoimenpide voisi olla siirtymäajan jatkaminen, jolloin kunnat voisivat jatkaa kiinteistöjen vuokraamista omassa taseessaan olevista tiloista. Tämä antaisi lisäaikaa kestävien ratkaisujen löytämiseksi ja toteuttamiseksi.

Jotta tästä selvittäisiin, niin siirtymäajan jatkaminen voisi olla välttämätön toimenpide, jotta kiinteistöjen hallinta ja ylläpito saadaan järjestettyä kestävällä tavalla. Tämä antaisi kunnille ja hyvinvointialueille aikaa neuvotella uudet sopimukset ja varmistaa, että palvelut jatkuvat keskeytyksettä.

Siirtymäajan jatkaminen voisi auttaa varmistamaan, että kunnat ja hyvinvointialueet saavat riittävästi aikaa neuvotella uudet sopimukset ja varmistaa palveluiden jatkuvuuden. Tämä voisi myös vähentää epävarmuutta ja turvata kiinteistöjen asianmukaisen ylläpidon.

Ari Maskonen

Toiminnanjohtaja

Sopimuspalokunnat – turvallisuuden tukijalka myös maaseudulla

Maaseudun turvaverkko ei synny itsestään, se rakennetaan päivittäisellä työllä. Sopimuspalokunnat ovat Suomessa keskeinen osa paikallista turvallisuutta, mutta myös asutun maaseudun mahdollistavaa näkymätöntä selkärankaa. Harvaan asutuilla seuduilla olemme usein se ainoa apu, joka tavoittaa kohteet riittävän nopeasti.

Pelastustoimi maksaa, mutta ilman meitä se maksaisi vielä enemmän

Maaseudulla etäisyydet, tiestön laatu ja rajallinen paloasematiheys tekevät pelastustoiminnasta erilaista kuin kaupungeissa. Tästä huolimatta sopimuspalokunnat toimivat kustannustehokkaasti; tutkimuksen mukaan jokainen sopimuspalokuntatoimintaan sijoitettu euro tuottaa yhteiskunnalle 11–14 euron hyödyn.

Ilman sopimuspalokuntia vaihtoehtoina olisivat päätoimisten yksiköiden perustaminen tai sen hyväksyminen, että apu saapuu myöhässä – tai ei lainkaan. Päätoimisen pelastusaseman henkilöstökulut ovat reilusti yli miljoona euroa asemaa kohden vuodessa, arviolta jopa noin kaksi miljoonaa, eikä meillä sitä paitsi ole koulutettua ammattihenkilöstöä edes nykyisille asemille. Esimerkiksi Varsinais-Suomessa, jossa on 70 sopimuspalokuntaa, palokuntien henkilöstökuluihin verrattavat kulut ovat yhteensä noin kaksi miljoonaa euroa. Molempia tarvitaan silti.

Metsätalous, mökkeily ja maastopalot

Maaseudun elinkeinorakenne vaikuttaa myös pelastustoimen painopisteisiin. Esimerkiksi metsätalous tuo mukanaan koneita, kuljetuksia ja työtä maastossa, ja niihin liittyy oma riskiprofilinsa. Lisäksi laajat metsäalueet vaativat erikoisresursseja maastopalojen torjuntaan. Nämä tehtävät ovat usein juuri sopimuspalokuntien vastuulla. Ilmastonmuutos uhkakuvana näyttäisi myös lisäävän laajojen maastopalojen riskiä.

Vapaa-ajanasunnot luovat omat haasteensa. Monet mökit ovat ympärivuotisessa käytössä, mutta tämä ei näy pelastustoimen rahoitusta laskettaessa. Tilapäiset nopeat väestönkasvun piikit haastavat myös pelastustoimea. Kun on paljon ihmisiä, tapahtuu myös usein paljon.

Vakuutusyhtiöiden hyöty

Pelastustoimella on suora vaikutus vahinkojen kustannuksiin. Nopealla onnettomuuskehityksen katkaisulla tai palokuntien tuottamalla, ensihoitoa tukevalla ensivastepalvelulla, voidaan estää tilanteen paheneminen. Tämä tarkoittaa pienempiä korvauksia vakuutusyhtiöille ja nopeampaa toipumista vahingon kärsineille. Vakuutusala hyöttyy sopimuspalokuntien toiminnasta. Osa vakuutusyhtiöistä on myös huomannut tämän ja kohdentanut tukea sopimuspalokuntatoimintaan. Vai pitäisikö yhteiskunnan silti huolehtia omista elintärkeistä resursseistaan paremmin?

Sopimuspalokunnat ovat turvallisuuden etulinjaa

Me sopimuspalokuntalaiset olemme läsnä, kun tarvitaan. Työmme on fyysisesti ja henkisesti vaativaa, ja vaatimustaso kasvaa jatkuvasti. Tekninen kehitys, tiukentuvat vaatimukset, koulutus ja erilainen hallinnollinen paperinpyörittely työllistävät. Teemme tätä, koska uskomme siihen, että ihmisiä tulee auttaa ja me haluamme auttaa. Mutta usko ei riitä yksin, tarvitaan myös rakenteita, jotka tunnistavat ja tukevat tätä työtä – ja sen merkitystä myös maaseudun elinvoimalle.

Aleksi Peurala

Järjestöpäällikkö

SSPL puolustaa sopimuspalokuntien ensivastetoimintaa

Perusteltu ja vaikuttava turvaverkko ei saa rapautua

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto on vuoden 2025 aikana useasti nostanut näkyvästi esiin huolensa sopimuspalokuntien ensivastetoiminnan tulevaisuudesta. Viime vuodet ovat osoittaneet, että toimintaa uhkaa hiljainen alasajo (ainakin osassa maata), jota tehdään hallinnollisin tai taloudellisin perustein ilman kokonaisarviota seurauksista kansalaisten turvallisuudelle, yhdenvertaisuudelle ja pelastustoimen kokonaistoimintavalmiudelle. SSPL on reagoinut tähän kehitykseen määrätietoisesti ja olemme aktiivisesti tuoneet esiin kentältä saatuja havaintoja, nostaneet teeman kansalliseen keskusteluun ja ryhtyneet konkreettisiin vaikuttamistoimiin eri tasoilla.

Yhteinen kannanotto – turvaverkon puolustamiseksi

Yhteistyössä Suomen Kylät ry:n kanssa SSPL julkaisi loppukevällä kannanoton, jossa vaadimme, että sopimuspalokuntien ensivastetoiminta on tunnistettava osaksi kansallista turvallisuutta ja varautumista, ei vain yksittäisten hyvinvointialueiden talouspoliittisten päätösten kohteeksi. Kannanotossa korostetaan erityisesti toiminnan kriittistä merkitystä harvaan asutussa Suomessa, jossa ensihoidon vasteaikojen hallinta on monin paikoin mahdotonta ilman sopimuspalokuntien panosta. Jo ennen julkaisua SSPL on käynnistänyt keskustelun myös päättäjien kanssa. Olemme toimittaneet taustamateriaalia eduskuntaryhmille ja tehneet selväksi, että ensivastetoiminta ei ole irrallinen erikoinisuus vaan osa elintärkeää, toimivaa ensihoitoketjua.

Kentän ääni kuuluviin – tietoa ja kokemusta päätöksenteon tueksi

SSPL:n työ perustuu siihen, mitä kentältä meille kerrotaan. Meillä on hyvä näkyvä siihen, miten eri alueilla sopimuspalokuntien rooli ensivasteessa nähdään ja miten sitä tuetaan – tai ollaan tukematta. Keräämme aktiivisesti tietoa sopimuspalokuntien tilanteesta. Nämä tiedot välitämme eteenpäin päättäjille ja käytämme niitä vaikuttamistyömme pohjana. Olemme myös nostaneet esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joissa ensivasteyhteistyö toimii alueilla erinomaisesti – kuten silloin, kun pelastuslaitos ja hyvinvointialue ovat yhdessä nähneet sopimuspalokunnan vahvuutena, ei pelkkänä menoeränä. SSPL:n näkökulmasta ratkaisu ei ole toiminnan purkaminen, vaan sen

johdonmukainen kehittäminen ja selkeät valtakunnalliset linjaukset.

Poliittinen keskustelu käynnissä – SSPL pitää asian esillä

Olemme olleet aktiivisesti mukana myös julkisessa keskustelussa. Kannanotomme pohjalta syntyi keskustelua ja esimerkiksi SDP:n kansanedustaja ja SSPL:n puheenjohtaja Paula Werning otti asian esiin tekemällä toimenpideoitteita. Tämä on perusviesti, jonka SSPL haluaa pitää keskustelussa mukana myös sote- ja pelastuspalvelujen kehittämistä koskeissa rakenteellisissa ratkaisuissa.

SSPL ei pelkää vastusta huonoja kehityssuuntia – me tarjoamme vaihtoehtoja. Olemme esittäneet, että valtakunnallisesti tulee määritellä ensivastetoiminnan periaatteet, joissa huomioidaan alueelliset erot mutta turvataan yhdenvertaisuus. Samoin olemme esittäneet, että ensivasteyksiköiden mahdollisuus henkeä ja terveyttä tukevaan lääkehoitoon säilytetään, myös kansallisen varautumisen näkökulmasta sekä että pelkäämään mitattavissa oleva lääketieteellinen hyöty ei saa olla ainut tekijä toimintaa arvioitaessa, vaan myös inhimilliset tekijät ja varautumisen tarpeet huomioidaan.

Sopimuspalokuntien ensivaste ei ole pelkäämään kustannustehokas ratkaisu – se on paikallista, inhimillistä ja vaikuttavaa turvallisuustyötä, jonka arvo näkyy vasta, kun se puuttuu. SSPL jatkaa työtään tämän toiminnan puolesta – faktoihin, kokemukseen ja yhteistyöhön nojaten.

Kutsumme myös kaikki pelastusalan toimijat mukaan: tuodaan kentän ääni kuuluviin ja varmistetaan, ettei turvallisuus murene hiljaa syrjäseuduilla. Meillä on toimiva järjestelmä – nyt tarvitaan tahtoa sen puolustamiseen ja kehittämiseen.

Aleksi Peurala

Järjestöpäällikkö

Mistä kenkä nyt puristaa toimintakyvyssä?

Olemme käyneet viime aikoina julkisuudessakin keskustelua liittyen Sisäministeriön ohjeluonnokseen. Kyseessä on ”Ohje pelastustoiminnan tehtävien fyysisistä toimintakykyvaatimuksista - Pelastushenkilöstön fyysisen toimintakyvyn arviointi, seuranta, ja kehittäminen”. Ohjeluonnoksessa tosin ei ole tuosta kehittämisestä oikeastaan mitään mainintaa. Tätä vuosikirjaa kirjoittaessa ohjeluonnos on lausunnot. SSPL pyysi palokunnilta sitä sisäministeriönkin monesti esiin nostamaa ”kentän ääntä”, eli lausuntoja ohjeluonnoksesta ja suoraan ministeriöön. Ajattelimme, että SSPL:n suodattimen poisto välistä antaisi ministeriölle realistisen kuvan siitä, mitä palokunnissa oikeasti ajatellaan. Saimme useamman kerran yhteydenottoa ministeriöstä, että emme olisi näin saaneet toimia ja, että he eivät välttämättä käsittele palokuntien lausuntoja. Sori siitä, niin kuin on tapana sanoa, osa palokunnista kuitenkin ehti välittää lausuntojaan suoraan sisäministeriön kirjaamoon, joten ne lienee ollut pakollista jotenkin käsitellä.

Mistä tässä nyt on kyse?

Työterveyslaitos (Firefit-menettelyn omistaja) esitteli uusia tutkimustuloksia Pelastustoimen ajankohtaispäivillä syksyllä 2025 Kanadasta ja Yhdysvalloista (suomalaisen pelastustoimen parhaat verrokkiamat?). Ilmeisemmin noihin tutkimustuloksiin pohjaten (omien sanojensa mukaan sisäministeriön valmistele- va virkamies ei ollut tutkimuksia lukenut, vaan luotti Työterveyslaitoksen arvioon) on esitetty esimerkiksi maastopalojen välittömän vaaran alueella toimimisen fyysiseksi kunnoksi FF3.0 ja vaara-alueella toimiseksi FF2.7.

Toki missään pelastustoimen ohjeessa ei tietävästi ole ohjetta, miten nuo alueet tulee tilannepaikalla määrittää ja mitä välitön vaara oikeasti tarkoittaa siellä metsässä. Virkamiehen kertoman mukaan raja- us perustuu pelastustoiminnan johtajan koulutukseen ja kokemukseen (mikäli pelastustoiminnan johtaja on vetänyt leukoja ja päässyt Firefit-testistä läpi, sillä pelastustoiminnan johtaminen johtokeskuksestakin käsin vaatii vähintään FF2.0).

Jatkossa siis aiemmin suositeltu kuntotestaus Firefit-menettelmällä tulisi ohjeen myötä pakolliseksi kaikkeen pelastustoimintaan osallistumiseksi. Nyt pelastustoimintaan osallistuminen minimissä perustuu työterveyslääkärin arvioon. Mistä resurssit noin 10 000 sopimuspelastajan lisätestauksiin vuosittain?

Kuulostaa hieman hämärältä ja höttöiseltä. Toisaalta voidaan kai pitää ihan positiivisena, että fyysisen kunnon ohjeistuksessa ei ohjeisteta tarkemmin maastopalojen sammutusta, sillä kukapa tuosta ohjeesta osaisi niitä määräyksiä hakea. Meillä on siis pelastustoimes- sa selkeästi perustavaa laatua oleva laajempi vika, ja se on erilaiset päällekkäiset ja ristiriitaiset ohjeet, joita on lähes mahdoton tulkita, sillä osa kumoo toisiaan ja toiset ovat voimassa vain osittain, sikäli kun niitä joku muu ei ole kumonnut.

Parastahan on sisäministeriön omien virkamiesten lausahdukset siitä, että nämähän ovat vain ohjeita, ei niitä ole pakko noudattaa, paitsi että on pakko nou- dattaa (terveisin Satakunnan pelastustoimen palvelu- taso, Turun hallinto-oikeus H32/2024).

Mitä neuvoksi?

Olemme vaatineet jo pidempään, että sisäministeriön tekemä, ohjeisiin perustuva pelastustoimen ohjaus varsinkin kansalaisten saamiin pelastustoimen palve- luihin vaikuttavien asioiden suhteen tulisi tapahtua asetustasolla. Asetusten myötä kansalaisten oikeustur- va ja demokraattinen vaikuttaminen näinkin tärkeään asiaan olisi edes jotenkin mahdollista.

Olisiko myös viimein aika Suomessa aloittaa pelastus- toimen määräysten (asetukset, tai ne parjatut ohjeet) perusteleva meidän olosuhteisiimme sopivalla tutkimusdatalla? Mistä tulevat toimintavalmiuden pohjalla olevat minuttimäärät ja ovatko ne edelleen valideja? Miten määritellään eri tehtävillä vaadittu kuntotaso? Edellä mainituissa Kanadalaisissa tutki- muksissa oli määritelty IAWFF (Intial Attack Wildland Fire Fighters) tehtävillä tarvitsema kuntotaso. Nuo IAWFF-sammuttajat ovat Kanadan maastopalojen

erikoisjoukkoja, heitä viedään maastoon helikopte- rilla ja osa laskeutuu näyttävästi köydellä kopterista. Sammuttajien toiminta-aika on 1-3 vuorokautta maastossa, jonka aikana ”tavalliset” sammutusjoukot oletetaan saatavan paikalle. Näitä sammuttajia on Kanadassa maastopalo-kaudella hieman alle 1000 henkeä. Heidätkö mukaansa meidän pitäisi siis mitoittaa suomalainen maastopalojen sammutus- valmius?

Yhdysvaltalainen tutkimus oli todennut, että pa- remmassa kunnossa oleville palomiehille sattuu vähemmän työtapaturmia. Loogisen kuuloinen tulos, emme sitä missään nimessä kiistä.

Laskimme pari vuotta sitten, että pelastus- tehtäviin suhteutettuna, jos haluaisimme pelastushenkilöstölle sattuneet kuole- man tapaukset samalle tasolle kuin Yhdysvalloissa, meillä pitäisi kuolla 14 pelastajaa joka vuosi.

Turhaa vouhotusta pullu- koilta?

Tässä epäilijöille selkeäsanainen viesti: Emme ole kate- gorisesti erilaisten vaativien tehtävien kuntovaatimuksia vastaan. Haluam- me, että vaatimukset mitoitetaan ja testataan järkevästi. Tiedämme myös, että kyllä pelastus- toimintaan osallistuminen jonkinlaista suorituskykyäkin vaatii, mutta millaista? Taikka miten ja millä resursseilla se testataan.

Olisi ymmärrettävää käydä keskustelua vaatimusten tiukenta- misesta, jos meillä olisi jatkuvasti työturvallisuuspoikkeamia. Niitä ei tietävästi ole. Eipä meillä ole kan- sallisesti kattavaa työturvallisuuspoik- keamien raportointijärjestelmääkään pelastusalalla. Olisiko tässä nyt sisämi- nisteriölle ihan oikeitakin töitä?

Listasimme hetki sitten muutamia sopi- muspalokuntalaisten toimintaan vaikut- taneita muutoksia viime vuosilta. Yksikään

niistä ei ole ollut positiivinen. Lista ei ole tyhjentävä ja onhan mahdollista, että jokin asia on helpottanut- kin toimintaamme, sellaiset saa ilmi antaa meille. Omilla asemapaikoilla toteutusta Oulunmallin toi- mintakykytestistä siirryttiin keskitettyyn polkupyö- rällä polkemiseen.

Sopimushenkilöstön koulutuksien vastaavaksi kouluttajiksi kelpaavat enää paloiesimiehet ja palopäällystö. Näistä jälkimmäiselle Pelastuso- pisto ei suostu kirjoittamaan sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssin todistusta, sillä heidän tutkintonsa opetussisältö ei vastaa sitä.

Sopimuspalokuntien päällikkökurssi jäädy- tettiin (onneksi vain lupauksen mukaan toistaiseksi).

Työttömyysturvan suoja-osa poistet- tiin (tätä edellisellä kerralla ajettiin nimenomaisesti sopimuspalokun- takärjellä ja -järjellä käyttöön).

Yli 50-vuotiaiden C-ajokort- tien lääkärintarkastukset yksityiselle (ainakaan kaikki pelastuslai- tokset eivät ole näitä sisällyttäneet pelastuslain vaati- musten mukaisesti sopimuspalokun- talaisten terveystar- kastuksiin). C-ajokortin hank- kimisen vaikeutu- minen 2010-luvun taitteessa.

Nyt viimeisim- pänä jokaiselle pelastustoimintaan osallistuvalla pakolli- nen leuanvetotesti (+ ne muut, mutta otetaan tuo nyt esille).

Aleksi Peurala
Järjestöpäällikkö

Alajärven VPK
 Alastaron paloasema
 Alavuden paloasema
 Euran VPK
 Eurajoen VPK
 Halikon VPK
 Halikko (Kokkilan paloasema)
 Himangan paloasema
 Hailuodon paloasema
 Hirvelän VPK
 Honkilahden VPK
 Hurukselan VPK
 Hämeenkyrön VPK
 Inkeröisten VPK
 Jaalan VPK
 Joensuun VPK
 Kalajoen paloasema
 Karhulan VPK
 Karijoen paloasema
 Kauhajoen VPK
 Kiteen VPK
 Kolarin VPK
 Kotkan VPK
 Kouvola VPK
 Kuopion Vapaaehtoinen Palokuntayhdistys
 Kuopion VPK
 Kuortaneen paloasema

Kärsämäen paloasema
 Laitilan paloasema
 Lemun VPK
 Liedon VPK
 Leppävaaran VPK
 Leppävaaran VPK
 Liikkalan VPK
 Limingan paloasema
 Maarian VPK
 Merikarvian VPK
 Mikkelin Esikaupungin VPK
 Mäntän VPK
 Nivalan paloasema
 Noormarkun VPK
 Nousiaisten VPK
 Nurmon VPK
 Oulunkylän VPK
 Paattisten VPK
 Padasjoen VPK
 Peltosalmen VPK
 Pertunmaan VPK
 Pihlavan VPK
 Piikkiön VPK
 Pohjois-Karjalan palokuntien kokous
 Portaan VPK
 Posion VPK
 Pukkilan VPK

Pukkilan VPK
 Pyhäsalmen VPK
 Raahen paloasema
 Raision VPK
 Rantakulman VPK
 Reijolan VPK
 Rekolan VPK
 Sammatin VPK
 Savion VPK
 Sievin paloasema
 Siltakylän VPK
 Soinin VPK
 Tapanilan VPK
 Tarvasjoen VPK
 Teuvan paloasema
 Tikkurilan VPK
 Tiukan paloasema
 Töysän VPK
 Vesilahden VPK
 Vetokannaksen VPK
 Vimpelin paloasema,
 Viekin VPK
 Ylivieskan paloasema
 Ylläksen VPK
 Yläneen VPK
 Ähtärin VPK

Säästöillä voi sammuttaa myös motivaation

“Pelastuslaitos irtisanoo seitsemän VPK:n sopimukset”,

“Paloasemia suljetaan, varallaoloa karsitaan ja ylitöitä suitsitaan”, “Sopimuspalokunnat pelkäävät kovaa säästökuuria”.

Nämä otsikot kuvaavat osuvasti uutisointia, joka kuluneen toimintavuoden aikana tuli jo valitettavan tutuksi – ja joita joudumme todennäköisesti lukemaan myös tulevaisuudessa.

Sopimuspalokuntien näkökulmasta ilmeisimmät säästökohteet löytyvät kalustohankinnoista, varallaolosta, hälyttämiskäytännöistä ja äärimmäisissä tapauksissa sopimusten irtisanomisista.

Kalustohankinnoista säästäminen on ikävä asia, mutta se ei useinkaan suoraan vaaranna sopimuspalokunnan olemassaoloa. Varallaolon vähentyminen tai jopa kokonaan loppuminen voi olla joillekin henkilökohtainen kynnyksysymys, mutta muutoin toimivaa palokuntayhteisöä varallaolon muutokset eivät välttämättä murra – tämän uskallan sanoa kokemuksesta. Sen sijaan uudenlaisen ja mielestäni merkittävän haasteen sopimuspalokunnille tuovat säästöjen vuoksi, sinänsä ymmärrettävästi, tehtävät vasteiden muutokset.

Kun rahaa ei ole, vasteita pyritään kiristämään minimiin, vakinaisia yksiköitä ajattamaan entistä kauemmaksi ja toimintaa hoitamaan mahdollisimman pitkälle ilman sopimuspalokuntien toimenpidepalkkaista henkilöstöä. Tämä on talouden näkökulmasta ymmärrettävää, mutta sopimuspalokuntien elinvoiman kannalta varsin ongelmallista.

Kuinka pidetään kokenut henkilöstö motivoituneena tilanteessa, jossa toiminta painottuu viikkoharjoitukseen, mutta opittuja taitoja ei päästä soveltamaan tositalanteissa? Uusille tulijoille voidaan koulutuksissa ja harjoituksissa opettaa perustaidot, mutta todelli-

nen osaaminen ja varmuus syntyvät vain käytännön kokemuksen kautta. Kun hälytysmäärät vähenevät, kokemuksen karttuminen kestää vuosia – mikäli motivaatio pysy mukana riittää niin pitkälle.

Tilannetta voisi verrata urheilujoukkueeseen, jossa juostaan viivoja viikosta toiseen, mutta yhtään ottelua ei koskaan pelata. Kuinka kauan kokeneimmat pelaajat jaksavat sitoutua toimintaan, ja ovatko nuoremmat pelaajat valmiita, kun peli lopulta koittaa?

Ilman määrätietoisia toimia ollaan äkkiä tilanteessa, jossa kokeneet pelaajat poistuvat toisesta ovesta motivaation hiipussa ja toisesta ovesta tulee uusia pelaajia juoksemaan viivoja, kunnes siirtyvät sille toiselle ovelle.

Kaluston ikääntyminen, varallaolon muutokset ja vasteiden kiristäminen muodostavat yhdessä vaarallisen kierteen. Kun toimintaedellytykset heikkenevät, motivaatio laskee. Kun motivaatio laskee, henkilöstö vähenee ja lähtövalmius heikkenee. Lopulta tätä pidetään todisteena siitä, ettei sopimuspalokuntatoiminta enää toimi – vaikka todellinen syy löytyy rahoituksesta, jonka vuoksi toiminnan edellytyksiä on jouduttu järjestelmällisesti kaventamaan.

Mikäli toimiva sopimuspalokuntajärjestelmä halutaan säilyttää, pelastustoimelle on kokonaisuutena turvattava riittävä ja ennakoitava rahoitus. Nykyisessä taloustilanteessa säästöjä joudutaan etsimään sieltä, mistä niitä ylipäätään on enää mahdollista löytää – ja valitettavan usein tämä kohdistuu sopimuspalokuntatoimintaan, vaikka se on yksi pelastustoimen kustannustehokkaimmista osista.

Tony Haverinen

Palokunnan päällikkö
Jyväskylän Vapaaehtoinen Palokunta r.y.

Kuva: Hezzu - Oma teos, CC BY-SA 4.0.

Leppävaaran VPK on Vuoden sopimuspalokunta 2025

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto on valinnut Leppävaaran VPK:n vuoden 2025 sopimuspalokunnaksi. Valinta perustuu tänä vuonna palokunnan pitkäjänteiseen, yhteisölliseen ja kehittämislähtöiseen toimintaan kaupunkialueella.

Leppävaaran VPK:n juuret ulottuvat vuoteen 1925, jolloin Alberga frivilliga brandkår perustettiin jatkamaan vuonna 1907 perustettua ja toimintansa jo lopettanutta Albergan vapaaehtoinen palokunta-yhdistyksen työtä. Sitten palokunta on ollut osa Leppävaaran kasvua maalaispitäjistä vilkkaaksi kaupunkikeskukseksi. Nykyisin palokunta toimii vuonna 1989 valmistuneella paloasemalla Portinvartijantiellä, aivan Leppävaaran ytimessä.

Toiminta-alue palokunnalla on laaja ja riskikohteiltaan monipuolinen. Niihin kuuluvat esimerkiksi kauppakeskus Sello, korkeat tornitalot, Kehä I:n tunneli, Turunväylä ja vilkkaasti liikennöity rantarata. Tarvittaessa palokunta tukee myös koko Espoon ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintaa sekä lähialueen pelastuslaitoksia.

Palokunnassa toimii kolme aktiivista osastoa – nuoriso-, hälytys- ja järjestöosasto – jotka mahdollistavat mielekkään palokuntaharrastuksen kaikenikäisille. Yhteensä jäseniä on hieman yli 70, kymmenvuotiaista nuorista yli 70-vuotiaisiin konkareihin. Jäsenistöön kuuluu myös useita eri alojen ammattilaisia, joiden osaaminen vahvistaa palokunnan operatiivista ja koulutustoimintaa.

Leppävaaran VPK on viime vuosina uudistunut merkittävästi. Sukupolvenvaihdos päällystään ja hallintoon on tuonut toimintaan uutta energiaa. Palokunta on myös ollut edelläkävijä kehittämällä Suomen ensimmäisen TMA-ajoneuvon (törmäyssuoja-auto törmäyshidastimella) ja jakamalla aktiivisesti parhaita käytäntöjään muiden palokuntien kanssa.

“**Leppävaaran VPK** yhdistää pitkän historian, nykyaikaisen osaamisen ja yhteisöllisyyden. Sen avoin toimintakulttuuri ja vahva yhteistyö tekevät siitä esimerkillisen sopimuspalokunnan”, toteaa SSPL:n toiminnanjohtaja **Ari Maskonen**.

Vuoden sopimuspalokunta -tunnustus jaettiin 23. kerran. Tunnustus nostaa esiin palokuntien merkityksen paitsi hälytystoiminnassa, myös yhteisöllisyydessä, koulutuksessa ja turvallisuuskulttuurin kehittämisessä. Viime vuoden sopimuspalokunta oli Kauttuan Tehtaiden VPK, jonka valinnassa korostuivat muun muassa toimintojen kehittäminen, nuoriso- ja veteraaniaktiiviteetit sekä vahva koulutuspanostus.

Kunniamaininnan ovat aiemmin saaneet

- 2003 Heinäveden VPK
- 2004 Konginkankaan VPK ja Äänekosken VPK
- 2005 Sodankylän VPK
- 2006 Nurmon VPK
- 2007 Hitis FBK (Hiittisten VPK)
- 2008 Harjunalustan VPK
- 2009 Taivassalon VPK
- 2010 Anjalan VPK
- 2011 Kauhavan palokunta
- 2012 Tirilän VPK
- 2013 Punkaharjun VPK
- 2014 Porin VPK
- 2015 Pyhäsalmen VPK
- 2016 Kustavin VPK
- 2017 Virojoen VPK
- 2018 Lappajärven palokunta
- 2019 Piikkiön VPK
- 2020 Hämeenlinnan VPK
- 2021 Wessö FBK
- 2022 Valkeakosken VPK
- 2023 Taivalkosken VPK
- 2024 Kauttuan Tehtaiden VPK

Kuva: Jesse Mäkitasku

Palokuntanuoret ja sopimuspalokunnat – suomalaisen kesän turvaajat

Suomen kesä on täynnä valoa, tunnetta ja tapahtumia – sekä toivottavasti mukavaa yhdessäoloa!

Aurinko saattaa polttaa ihoa, grilli jäädä vahingossa päälle tai sateen liukastama laiturilla yllättää. Tällöin soitetaan hätänumeroon ja paikalle lähtee ambulanssi, paloauto, ensihoito tai pelastusyksikkö. Usein – etenkin maaseudulla, saaristossa ja harvaan asutuilla alueilla – ensimmäisenä apuun saapuu sopimuspalokunta.

Sopimuspalokunnat – erityisesti VPK:t – ovat keskeinen osa suomalaista huoltovarmuutta ja arjen turvallisuutta. Mitä syvemmälle Suomen suveen mennään, sitä todennäköisemmin apu tulee juuri heiltä – paikallisilta ihmisiltä, jotka tuntevat tienoot ja toimivat vapaaehtoisesti yhteisen turvallisuuden hyväksi.

Kesä on myös palokuntanuorten aikaa. Suomessa järjestetään lukuisia leirejä, joissa nuoret oppivat tärkeitä taitoja – ensiapua, alkusammutusta, ryhmätyötä ja vastuunkantoa. Samalla syntyy elinikäisiä ystävyyssuhteita ja vahva side omaan yhteisöön. Monet 16–18-vuotiaat liittyvät suoraan sopimuspalokuntien hälytysosastoihin. Toiset taas löytävät myöhemmin työuransa pelastustoimesta, ensihoidosta tai muilta turvallisuusaloilta. Kaikki kuitenkin vievät mukanaan turvallisuuskulttuuria koteihin, kouluun ja työpaikoille.

– Eurajoella oli juuri Länsi-Suomen Pelastusalan Liiton 77. palokuntanuorisoleiri Virta 2025, johon osallistui noin 1000 henkeä, joista nuoria oli noin 650. Leirille osallistuvien ikähaarukka oli 5 kuukaudesta 82 vuoteen. Nuorimmat olivat leiripäiväkodissa, vähän

vanhemmat osallistuivat erilaisille kursseille tai leiririppikouluun, ja aikuiset hoitivat käytännön järjestelyt sekä toimivat kouluttajina. Iltaisin oli rennompaa ohjelmaa, kuten kiipeilypuisto ja disco. Leirit ovat iso osa nuoris-osastojen kesää ja sitouttaa osallistujia sekä omaan vapaapalokuntaan, palokunta-aatteeseen että yleiseen turvallisuuteen, kertoo Eurajoen VPK:n päällikkö **Joni Toivo**.

Sopimuspalokunnat ovat osa hybridi-Suomea – verkostoa, joka ulottuu koko maahan.

Vakinainen pelastustoimi toimii väestökeskittymissä, mutta sopimuspalokuntien asemat sijaitsevat niin kaupungeissa kuin kylissä, saaristossa ja tuntureilla, lähellä ja kaukana. Ne ovat huoltovarmuuden hiljaisia tukipilareita. Miksei myös monipaikkaisesti elävä voisi kantaa kortensa kekoon? Jos vietät paljon aikaa kesäpaikalla, mieti voisiko oma kesäkuntasi VPK olla uusi yhteisö, johon sitoutua ja jossa tehdä merkityksellistä vapaaehtoistyötä.

Palokunnat näkyvät myös kesätapahtumissa – turvaamassa yleisöä, esiintyjä ja tunnelmaa. Ne tekevät suomalaisesta kesästä vähän turvallisemman ja merkityksellisemmän.

Hyvää ja turvallista kesää 2026!

Ari Maskonen
Toiminnanjohtaja

Valtiolliset palkitsemiset

Vuonna 2025 useat sopimuspalokuntatoiminnassa ansioituneet henkilöt saivat valtiollisen tunnustuksen pitkäjänteisestä ja merkittävästä työstään suomalaisen turvallisuuden, yhteiskunnallisen vastuun ja kansalaistoiminnan hyväksi. Suomen Sopimuspalokuntien Liitto haluaa vuosikirjassaan nostaa esiin nämä huomionosoitukset ja onnitella lämpimästi kaikkia palkittuja.

Valtiolliset kunniamerkit ovat osoitus siitä, että sopimuspalokuntatoiminta ja siihen liittyvä vapaaehtoinen sitoutuminen tunnustetaan osaksi yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Tunnustukset kohdistuvat yksilöihin, mutta heijastavat samalla koko palokuntayhteisön arvoa ja merkitystä.

VUONNA 2025 PALKITUT

- **Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki**
Silvio "Pio" Hjelt, diplomingenjör, Grankulla
- **Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi**
Pekka Koivunen, päätoimittaja, Pomarkku
- **Suomen Leijonan ansioristi**
Markku Kallio, yrittäjä, Pelkosenniemi
- **Suomen Leijonan ansioristi**
Timo Koski, yrittäjä, Taivassalo
- **Suomen Leijonan ansioristi**
Pasi Kanerva, elektroniikka-asentaja, Rusko

KIITOS JA ONNITTELUT

SSPL onnittelee kaikkia kunniamerkin saaneita. Palkitsemiset kertovat siitä arvokkaasta työstä, jota tehdään palokunnissa eri puolilla Suomea – usein hiljaisesti, pitkäjänteisesti ja yhteistä hyvää palvellen. Sopimuspalokuntatoiminta rakentaa turvallisuutta paitsi hälytystehtävissä myös arjen varautumisessa, yhteisöllisyydessä ja vastuunkannossa. Näiden tunnustusten myötä haluamme osoittaa kiitoksemme kaikille niille, jotka omalla panoksellaan vahvistavat suomalaista turvallisuutta ja luottamusta yhteiskuntaan.

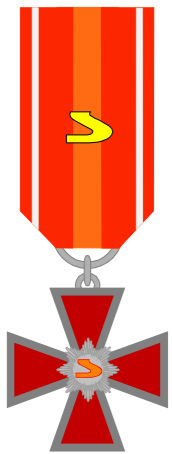
Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

Suomen Leijonan ansioristi

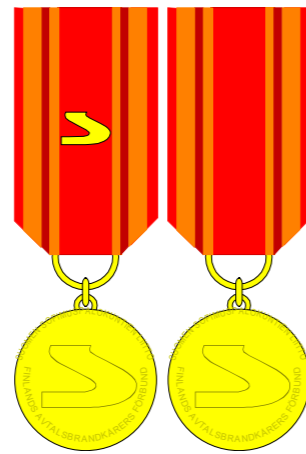
SSPL:n jakamat tunnustukset 2025

Kunniajäseneksi SSPL:n jäsenistön kokous voi kutsua ansioituneen henkilön, SSPL:n hallituksen esityksen perusteella. SSPL:n hallitus myöntää ansioristit ja ansiomitalit vahvistetun ansio-merkkihöjään mukaisesti, pääsääntöisesti hakemuksessa esitettyjen ansioiden perusteella.

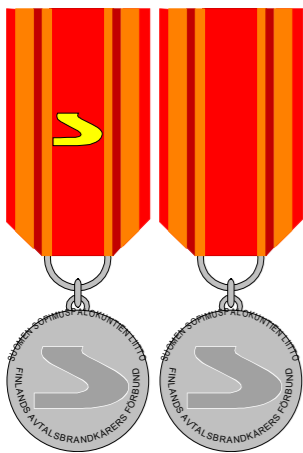
Ansioristi

Tapani Herrala (soljen kera)
Markku Leinonen (soljen kera)
Antti Räsänen
Pertti Tenhunen (soljen kera)

Kultainen ansiomitali

Olli Kiukkonen
Jari Kulmala
Lauri Kulmala
Risto Olavi Salo (soljen kera)
Kari Uunila
Kai Vainio (soljen kera)

Hopeinen ansiomitali

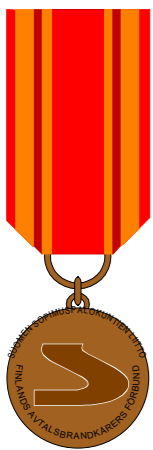
Pertti Hämäläinen
Jari Hörkkö
Pentti Knappe
Pertti Rostedt (soljen kera)
Peter Wächter

1. luokan pronssinen ansiomitali

Taina Halttunen
Mika Hietaranta
Janne Järvimäki
Eero Korpunen
Vesa Lappi
Toni Lintula

Timo Metsälä
Sippo Saarinen
Harri Saikanmäki
Mikko Sinkkonen
Yrjö Sjöholm

Pronssinen ansiomitali

Antti Aitta	Markku Köttö	Topi Sadeharju
Joni Alanko	Toni Köttö	Tero Salo
Riina Auvinen	Jussi-Pekka Laakkonen	Jukka Snellman
Thomas Banafa	Matias Lahdenperä	Joona Sorila
Balint Berki	Jani Lindholm	Tero Tammi
Vesa Henttu	Markku Malm	Olli Ukkonen
Kimmo Hirvelä	Aleksi Mertsalmi	Mikko Vainionpää
Tuomas Huurtola	Marjo Mertsalmi	Jarno Viljanen
Jani Kallio	Reijo Niemi	Pasi Vilponen
Eero Kaski	Janne Nieminen	Esa Virtanen
Perttu Keski-Mattila	Emmi Peippo	Sari Virtanen
Janne Kuusela	Liisa Pöllänen	Matti Väisänen
Joni Kuusisto	Pertti Pöyhönen	Erno Yli-Ikkela
Annika Kuusjärvi	Anna Rantanen	Elmeri Österlund

Hälytysmerkki huomioi aktiiviset sopimuspalokuntalaiset

Hälytysmerkin idea on mahdollistaa palokunnille myös niiden tärkeiden sopimuspalokuntalaisten huomiointi, jotka osallistuvat aktiivisesti hälytystoimintaan, mutta eivät esimerkiksi palokunnan toimintarakenteen vuoksi kerrytä itselleen harrastustunteja. Hälytysmerkin myöntämisperuste on henkilön osallistuminen sopimuspalokunnan hälytystehtävillä sopimuspalokuntalaisena. Laskennassa kaikki sopimuspalokunnan hälytystehtävät ovat saman arvoisia (pelastustoimen tehtävät, ensivastetehtävät, asemavalmiudet...). Merkin kohdalla ei myöskään erotella tehtävien sisältöjä taikka niillä tehtyjä suoritteita. Merkki on tarkoitettu kannettavaksi palokuntapuvussa (tai tummassa juhlapuvussa tilaisuuden mukaan).

NAUHAMERKKI 2000

1	Leino Jouni	Noormarkun VPK
2	Rannikko Esa	Halikon VPK
3	Partinen Vesa	Urjalan VPK
4	Saari Janne	Urjalan VPK

NAUHAMERKKI 1500

1	Heiskala Matti	Noormarkun VPK
2	Kari Summanen	Sulkavan palokunta
3	Tuomo Marttila	Karvian VPK
4	Saarinen Sippo	Halikon VPK
5	Kannisto Tero	Halikon VPK
6	Peurala Aleksi	Halikon VPK
7	Kivistö Antti	Urjalan VPK
8	Lemminkäinen Tuomas	Jaalan VPK

NAUHAMERKKI 1000

nro	nimi	vpk
1	Heiskala Juha-Pekka	Noormarkun VPK
2	Leino Joni	Noormarkun VPK
3	Vehkalahti Niko	Noormarkun VPK
4	Joensuu Jarno	Noormarkun VPK
5	Heikkilä Kai	Noormarkun VPK
6	Kari Vuori	Onkkaalan VPK
7	Jari Nurkkala	Onkkaalan VPK
8	Timo Sihto	Onkkaalan VPK
9	Ville Klasila	Onkkaalan VPK
10	Laiho Kai	Halikon VPK
11	Knuutila Ville	Halikon VPK
12	Nikkilä Jarkko	Urjalan VPK
13	Saari Anssi	Urjalan VPK
14	Saarinen Jari	Urjalan VPK
15	Sundell Markku	Urjalan VPK
16	Mattila Seppo	Jaalan VPK
17	Rappu Veijo	Jaalan VPK

Katse tulevaan – juhluvuodesta vaikuttamisen vuosiin

Vuosi 2026 on Suomen Sopimuspalokuntien Liiton juhluvuosi. Se tarjoaa mahdollisuuden pysähtyä tarkastelemaan liiton historiaa, mutta ennen kaikkea suunnata katse tulevaan. Juhluvuosi ei ole vain menneiden saavutusten juhlistamista, vaan myös hetki vahvistaa yhteistä suuntaa ja näkyvyyttä aikana, jolloin pelastustoimen toimintaympäristö jatkaa muutostaan.

Juhlavuoden epävirallisena avauksena toimii Tulimeri-risteily, joka kokoaa yhteen sopimuspalokuntatoimijoita ja yhteistyökumppaneita rennommassa hengessä. Varsinainen juhluvuoden avaus tapahtuu Ajankohtaisseminaarissa Tampereella helmikuussa, jossa katse kohdistuu ajankohtaisiin teemoihin, tulevaisuuden haasteisiin ja sopimuspalokuntien asemaan osana suomalaista turvallisuusjärjestelmää.

SSPL on juhluvuonna mukana myös HÄLY 2026 -palokuntanuorten leirillä, joka on yksi merkittävimmistä tulevaisuuteen suuntaavista panostuksista. Nuorisotoiminta on sopimuspalokuntien jatkuvuuden perusta, ja leiri tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa nuorten osaamista, yhteisöllisyyttä ja sitoutumista palokunta-toimintaan valtakunnallisella tasolla.

Juhlavuoden aikana liiton toiminta huipentuu vuosikokoukseen Satakunnassa syyskuussa. Vuosikokous on paitsi sääntömääräinen päätöksentekokoelin, myös tärkeä

kohtaamispaikka, jossa linjataan tulevien vuosien painopisteitä ja vahvistetaan yhteistä näkemystä liiton tehtävästä.

Katse ei kuitenkaan pysähdy vuoteen 2026. Vuosi 2027 tuo tullessaan eduskuntavaalit, uuden hallituksen ja uuden hallitusohjelman, joilla on ratkaiseva merkitys pelastustoimen ja sopimuspalokuntien tulevaisuudelle. Hallitusohjelmatyöhön vaikuttaminen on pitkäjänteistä työtä, joka ei ala vaalikeväänä eikä pääty hallitusneuvotteluihin. Tätä työtä on tehty jo vuonna 2025, ja sitä jatketaan määrätietoisesti vuonna 2026 ja 2027.

SSPL tekee vaikuttamistyötä tiiviissä yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa. Yhteistyö SPEKin, SPPL:n ja HYVILin kanssa vahvistaa yhteistä viestiä ja lisää sopimuspalokuntien ja pelastustoimen kokonaisuuden näkyvyyttä valtakunnallisessa päätöksenteossa. Tavoitteena on, että tulevissa linjauksissa tunnustetaan sopimuspalokuntien merkitys osana kokonaisturvallisuutta, palvelujen saavutettavuutta ja yhteiskunnan kriisinkestävyttä.

Ari Maskonen
Toiminnanjohtaja

Sopimuspalokuntatunnustus – arvostettu huomionosoitus

Suomen Sopimuspalokuntien Liiton myöntämä Sopimuspalokuntatunnustus, on yksi pelastustoimen kentän merkittävimmistä huomionosoituksista sopimuspalokuntien tukijoille. Tunnustus on jaettu viimeksi vuonna 2024.

Tunnustus myönnetään taholle, joka on tehnyt pitkäjänteistä ja laaja-alaista työtä sopimuspalokuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Sopimuspalokunta tunnustus on vuosien varrella myönnetty vain muutamille toimijoille.

Sopimuspalokuntatunnustus - myöntämisvuodet

- SPPL 2018
- Etelä-Karjalan Pelastuslaitos 2019
- Lähi-Tapiola 2022
- Palosuojelurahasto 2024
 - <https://sspl.fi/palosuojelurahastolle-sopimuspalokunta-tunnustus/>

LähiTapiolan saama tunnustus kuvasti erityisesti sitä, miten yksityinen toimija voi vaikuttaa koko maan turvallisuuteen tukemalla vapaaehtoista pelastustoimintaa.

Sopimuspalokunnat turvaavat koko maan

Sopimuspalokunnat ovat keskeinen osa suomalaista pelastustoimea. Ne mahdollistavat hälytystoiminnan kattavasti koko maassa tavalla, joka ei olisi kustannustehokkaasti mahdollista pelkästään päätoimisen henkilöstön voimin.

Tunnustuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- pitkäjänteinen ja johdonmukainen työ sopimuspalokuntien hyväksi
- laaja-alainen tuki, joka näkyy konkreettisina tekoina
- toiminnan vaikutus koko pelastustoimen kenttään

Tunnustus voidaan myöntää korkeintaan kerran vuodessa, mutta käytännössä se on jaettu vain harvoin – mikä korostaa sen arvoa.

Katse tulevaan: seuraava saaja julkistetaan myöhemmin

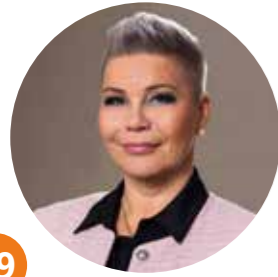
Suomen Sopimuspalokuntien Liitto kertoo tunnustuksen seuraavasta saajasta myöhemmin. Päätöstä odotetaan kiinnostuneina, sillä tunnustus nostaa esiin toimijoita, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi suomalaisen turvallisuuteen ja vapaaehtoisen pelastustoiminnan tulevaisuuteen.

Kun uusi tunnustus myönnetään, se toimii jälleen muistutuksena siitä, kuinka tärkeää sopimuspalokuntien tukeminen on – ja kuinka moni taho tekee tätä työtä usein näkymättömästi mutta ratkaisevalla tavalla.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry

Hallitus 2025–2026

19

Paula Werning
Puheenjohtaja

H

Juha Luukko
1. varapuheenjohtaja
juho.luukko@sspl.fi

1

Markku Kallio
2. varapuheenjohtaja
markku.kallio@sspl.fi

18

Janne Korhonen
Sihteeri
janne.korhonen@lahdenvpk.fi

15

Silvio Hjelt
Hallituksen jäsen
pio@iki.fi

19

Tuomas Lemminkäinen
Hallituksen jäsen
tuomas.lemminkainen@gmail.com

14

Heikki Mäkitalo
Varajäsen
heikki.j.makitalo@gmail.com

2

Ari Isokääntä
Varajäsen
ari.isokaanta@gmail.com

14

Hanna Pihanperä
Hallituksen jäsen
hanna.pihanpera@icloud.com

10

Esa Järvenpää
Hallituksen jäsen
esa.jarvenpaa@pirha.fi

13

Aki Ukkonen
Hallituksen jäsen
aki.ukkonen@eura.fi

9

Tapani Herrala
Varajäsen
tapani.herrala@seinajoki.fi

2

Jarmo Halonen
Varajäsen
jarmo.halonen@pp4.inet.fi

9

Jussi Huhtinen
Varajäsen
jussi.huhtinen@epshp.fi

5

Seppo Rantamäki
Hallituksen jäsen

8

Kari Jääskeläinen
Varajäsen
kari.jaaskelainen@sspl.fi

13

Arto Perttula
Varajäsen
arto.perttula@tuni.fi

3

8

16

Toiminnanjohtaja
Ari Maskonen
ari.maskonen@sspl.fi
050 567 5179

- liiton toiminnan ja järjestötyön operatiivinen johtaminen
- yhteiskuntasuhteet
- liiton edustaminen
- hyvinvointialueuudistus
- koulutus
- sopimusasiat
- jäsenpalvelu

14

Järjestöpäällikkö
Alekski Peurala
aleksi.peurala@sspl.fi
040 080 3215

- jäsenpalvelu
- koulutus
- liiton toiminnan kehittäminen
- tiedottaminen
- työhyvinvointi ja työturvallisuus

1. Lapin hyvinvointialue, Rovaniemi
2. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Oulu
3. Kainuun hyvinvointialue, Kajaani
4. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue, Kokkola
5. Keski-Suomen hyvinvointialue, Jyväskylä
6. Pohjois-Savon hyvinvointialue, Kuopio
7. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Joensuu
8. Etelä-Savon hyvinvointialue, Mikkeli
9. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Seinäjoki
10. Pirkanmaan hyvinvointialue, Tampere
11. Kanta-Hämeen hyvinvointialue, Hämeenlinna
12. Pohjanmaan hyvinvointialue, Vaasa
13. Satakunnan hyvinvointialue, Pori
14. Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Turku
15. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Espoo
16. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Hyvinkää
17. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Porvoo
18. Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Lahti
19. Kymenlaakson hyvinvointialue, Kouvola
20. Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Lappeenranta
21. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Vantaa

H=Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimen järjestämisestä alueellaan. Ahvenanmaalla on oma hallintonsa.

Etsi oman alueesi edustajat

Kun sopimuspalokunnan sopimus päättyy, päättyy enemmän kuin yksi sopimus

Kun sopimuspalokunnan sopimus hyvinvointialueen kanssa päättyy, se näyttää paperilla yhdeltä päätökseltä.

Kentällä se ei ole sitä. Se tuntuu heti arjessa ja monessa suunnassa yhtä aikaa.

Sopimuspelastajien määrä vähenee, mutta samalla katoaa usein paljon muutakin. Hälytysmuonitus, huolto, nais- ja tukiosastot, nuorisotoiminta ja veteraanit. Ne ihmiset ja rakenteet, jotka mahdollistavat pitkät ja kuormittavat tehtävät, jäävät helposti sivuun, vaikka juuri sellaisissa tilanteissa niiden merkitys korostuu kaikkein eniten.

Kun yksi sopimuspalokunta jää pois, tehtävät eivät katoa. Ne siirtyvät.

Hälytysmuonituksissa vastuualueet kasvavat ja muonitettavat kohteet lisääntyvät. Pitkäkestoisilla tehtävillä huolto ja muonitus ovat aivan keskeisiä jaksamisen ja turvallisuuden kannalta, mutta tekijöitä ei tule lisää. Moni muonittaja ja tukihenkilö on ollut mukana pitkään, ja ikää alkaa olla. Tulevaisuudesta puhutaan, mutta kentällä tunne on usein epävarma.

Usein ajatellaan, että vapaaehtoiset voivat siirtyä naapuripalokuntaan. Käytännössä näin ei useinkaan tapahdu. Etäisyydet, leipätyö ja perhearki asettavat rajat. Palokuntatoiminta on monelle mahdollista vain silloin, kun se on lähellä ja osa omaa arkea. Kun se katoaa, katoaa myös mahdollisuus olla mukana.

Säästötoimenpiteet näkyvät kentällä kuormituksen kasvuna. Vastuu kasautuu yhä pienemmälle joukolle, joka tekee tätä vapaaehtoisesti muun elämän ohella. Tiedotteissa muutokset näyttävät hallituilta, mutta kentällä koetaan usein, ettei kokonaisuutta ole katsottu riittävän laajasti.

Erityisen huolestuttavaa on se, miten helposti tukitoiminta jää sivuun. Nais- ja tukiosastot, veteraanit ja muut taustatoimijat eivät ole sivuroolissa. He pitävät yhteisöä kasassa, tukevat jaksamista ja siirtävät osaamista eteenpäin. Kun nämä rakenteet murenevat, vaikutus näkyy nopeasti sitoutumisessa ja ilmapiirissä.

Nuorissa on tulevaisuus, kunhan heille on paikka tulla mukaan. Nuorisotoiminta ei ole irrallinen harrastus, vaan osa palokunnan jatkuvuutta. Jos toiminta näytetään epävarmana tai katoavana, nuorten on vaikea sitoutua. Tulevaisuutta ei rakenneta tyhjiössä.

Katse pitäisi kääntää enemmän ennaltaehkäisyyn ja turvallisuusviestintään. Ne ovat aitoa säästöä. Kun ihmiset osaavat toimia oikein, onnettomuuksia syntyy vähemmän ja tehtävät kevenevät. Tässä työssä vapaaehtoisilla ja tukitoiminnoilla on merkittävä rooli, jota ei pitäisi heikentää.

Ratkaisuja on olemassa.

Yksi niistä voi joissakin tilanteissa olla tiiviimpi yhteistyö tai lähekkäin olevien palokuntien yhdistyminen. Ei automaattisesti eikä kaikissa tapauksissa, eikä pakottamalla. Oikein harkittuna ja vapaaehtoisuuteen perustuen se voi joissain tilanteissa vahvistaa toimintaa, selkeyttää kokonaisuutta ja tukea vapaaehtoisten jaksamista. Monessa paikassa ratkaisut löytyvät kuitenkin muualta, eikä yhdistyminen ole vastaus kaikkeen.

Tärkeintä on katsoa kokonaisuutta. Sopimuspalokunta ei ole vain sopimus hyvinvointialueen kanssa. Se on ihmisiä, yhteisö ja osa paikallista turvallisuutta.

Kun päätöksiä tehdään, sopimuspalokuntia pitäisi kuulla ajoissa eikä vasta sitten, kun toiminta nähdään jo "hiipuneena".

Vapaaehtoisuus kantaa kyllä pitkälle, kunhan sitä ei pidetä itsestäänselvyytenä. Tulevaisuus syntyy silloin, kun ihmisistä pidetään huolta, nuorille annetaan tilaa ja ennaltaehkäisyyn uskalletaan panostaa.

Marika Metsä-Tokila
Jonna Myllyoja
Pelastusalan naiset ry

Sopimuspalokuntalaisen verkkokauppa kauppa.sspl.fi

Mitä positiivista sopimuspalokuntakentällä?

Mieleni tekisi sanoa, että ei mitään, eikä se edes olisi kovin väärin, kun katsoo mennyttä vuotta. On kuitenkin jonkinlainen keittiötieteellinen fakta, että ihmiset eivät jaksa loputtomiin kuunnella surkeutta ja sitä, kuinka huonosti asiat ovat.

Haluan siksi nostaa jotain positiivisia asioita esille vuodesta 2025 sopimuspalokuntien näkökulmasta. Jouduin niitä oikein etsimällä etsimään, mutta kyllä niitä löytyi. Järjestys on sattuman- ja mieleen juolahtamisen varainen.

Omat ja toisten rahat

Palosuojelurahasto ilmoitti jakaneensa sopimuspalokuntien pienavustuksia ennätysmäärän, eli noin kolmanneksen enemmän kuin vuotta aiemmin, yli 1,4 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että sopimuspalokunnat ovat näitä avustuksia saadakseen investoineen itse toisen mokoman miljoonan (pelkästään pienavustetut investoinnit). Pienavustusta myönnetään toiminnan kannalta kriittisiin hankintoihin, eli sopimuspalokuntien on edelleen itse rahoitettava pelastustoimen hankintoja. Osassa palokunnista peruspuitteet ovat kunnossa, mutta kuitenkin omaa rahaa käytetään toiminnan kehittämiseen ja henkilöstön motivoimiseen. Onhan se oikeasti hienoa!

Yhden hiilen sammuttamista

Onnistumisena ja positiivisena seikkana sopimuspalokuntamaailmasta voidaan nostaa esiin järjestyhteistyö. Suomen Palopäälystöliiton toiminnanjohtaja **Ari Keijonen** kertoi Palokuntalainen-lehden haastattelussa, kuinka valtakunnalliset toimijat SSPL, SPPL ja SPEK ovat löytäneet kohtuullisen hyvän keskinäisen työnjaon. Tämän allekirjoitan itsekin, tosin me SSPL:ssä olemme tottuneet ja sopeutuneet ottamaan ne leivänmurut, mitä muilta putoaa ja hoitamaan ne asiat, joita muut eivät hoida.

Ehdottipa Keijonen jopa yhteisiä toimitiloja, mutta meillä ei siihen ole varaa. Kotoa tehtävä etätö ja liiton logistiikkalaitoksen* 150 € kuukausivuokra mahtuvat vielä budjettiimme, kivitalo-osake pääkaupungissa ei meiltä onnistuisi ja meidän työmaamme on myös ympäri Suomea. Lisäksi, vaikka emme ammattiliitto tai taloudellinen edunvalvoja olekaan, on yhteistyö ja keskusteluyhteys pelastustoimen asioissa JHL:n pelastusalan unionin ja SPALin kanssa ollut parhaimmillaan vähintään hyvällä tolalla. Eteenpäin ajavana tekijänä on kaikkien toimijoiden aito ja ajankohtainen huoli pelastustoimen tulevaisuudesta.

Mediatila on moderni taistelutanner

Positiivista on ollut myös sopimuspalokuntatoiminnan medianäkyvyys. Keväällä se alkoi, kun eräs hyvinvointialuejohtaja kertoi, kuinka sopimuspalokunnat, joilla on toimintahaasteita, tulee poistaa yhtälöstä ja korvata jollain muulla. Joku muu jäi häneltä tarkentamatta. Lausunnon mukaan edes mahdollisuutena ei ollut sopimuspalokuntatoiminnan kehittäminen tai tukeminen – vain korvaaminen. Viestintäkriisi oli valmis. Mahdollisesti hyvinvointialueen viestintäosaston johdolla johtaja kiiruhti korjaamaan ja täydentämään lausuntoaan. Hän tarkensi, että vain vapaaehtoisuuden perustuvasta sopimuspalokuntatoiminnasta tulee luopua.

Ikuisuuskytymys on, että onko miten päin tahansa pyöriteltynä oikeasti olemassa sopimuspalokuntatoimintaa, joka ei rehellisesti yksilön kohdalla perustuisi kuitenkin hänen omaan henkilökohtaiseen valintaansa tulla mukaan sopimuspalokuntatoimintaan. Millainen sopimuspalokunta meillä sitten voisi olla tilalla, kun yksilön kohdalla siirryttäisiin velvoittavuuteen. Jotkut muistavat vielä palokuntaan määrätty kuntien laitoshenkilöt. Hyvinvointialueilla on vain kolme tehtävää, sosiaalipalveluiden ja terveystieteiden järjestäminen sekä pelastuspalveluiden järjestäminen. Jotenkin toivoisin, että hyvinvointialuejohtajan palkalla oltaisiin paremmin perillä palvelualueiden todellisesta toiminnasta.

Loppuvuodesta mediatilaan nousivat sopimuspalokunnat taas, niiden sopimuksia sanottiin irti lakkaukset ja säästöt tavoitteena. Valtakunnan mediat ja paikallislehdet kiinnostuivat kiitettävästi alueensa asioista. Olisikohan jo niiden kirjoitusten perusteella mahdollisesti edes osalle kansalaisista valjennut, että kun tulipalot ja onnettomuudet uutisissa hoitaa aina pelastuslaitos, niin se oman kylän sopimuspalokunta, on osa sitä pelastuslaitosta.

Pirkanmaalle kiitos, koko hyvinvointialueen silmissä mitätön noin 300 000 € sopimuspalokuntiin kohdistettava, mutta sopimuspalokunnille itselleen ka-

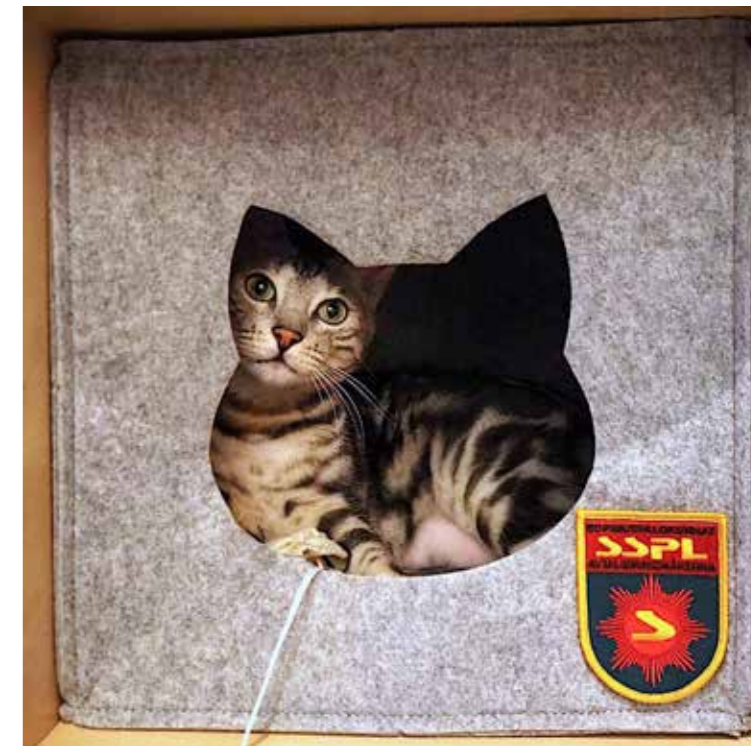
tastrofaalinen säästö saatiin pysäytettyä toistaiseksi. Muuten Pirkanmaakaan ei kyllä ansaitse kiitosta. 50 000 € vuosisäästö vei lääkkeet ensivasteyksiköistä jo alkuvuonna 2025.

Aleksi Peurala

Järjestöpäällikkö

”Vanhempi sopimuspalokuntatoiminnan erityisasiantuntija”

Lopuksi kissakuva, ehkä SSPL:n ensimmäinen painettu sellainen, toimistokissa Afe.

*SSPL logistiikkalaitos on entisen Halikon piirimielisairaalan sikalan nurkassa sijaitseva noin 20 neliön lämmitetty varasto.

SUOMEN SOPIMUSPALOKUNTIEN LIITTO RY
FINLANDS AVTALSBRANDKÅRERS FÖRBUND RF

PALOSUOJELURAHASTO

TÄMÄN VUOSIKIRJAN ON TOTEUTTANUT SUOMEN SOPIMUSPALOKUNTIEN LIITTO,
PALOSUOJELURAHASTON AVUSTUKSELLA.

LIITON TOIMISTO:
Männistöntie 2
04500 KELLOKOSKI
toimisto@sspl.fi
www.sspl.fi

 @sopimuspalokunta

 @sopimuspalokunnat

 @sopimuspalokunnat

 @sopimuspalokunnat